

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI EDUKACJI I NAUKI (NR 35)

z dnia 17 października 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Edukacji i Nauki (nr 35)

17 października 2024 r.

Komisja Edukacji i Nauki, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Szumilas (KO)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie nazwy Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie (druk nr 727);
- rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2025 (druk nr 687) w zakresie:

1) części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka:

- a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
- c) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8 i 9,
- d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym z zał. nr 10,
- e) środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki z zał. nr 4 i 15;

2) planów finansowych agencji wykonawczych z zał. nr 11:

- a) Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- b) Narodowego Centrum Nauki;

3) planów finansowych państwowych osób prawnych z zał. nr 14:

- a) Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej,
- b) Centrum Łukasiewicz,
- c) Akademii Kopernikańskiej;

4) części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk:

- a) wydatki z zał. nr 2,
- b) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8 i 9;

5) części budżetowej 90 – Akademia Kopernikańska:

- a) wydatki z zał. nr 2,
- b) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8 i 9;

6) części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie:

- a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
- c) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8 i 9,
- d) środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu oświaty i wychowania z zał. nr 4 i 15;

7) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 29;

8) planu finansowego państwowej osoby prawnej z zał. nr 14:

- Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego.

W posiedzeniu udział wzięli: **Dariusz Wieczorek** minister nauki i **Marek Gzik** sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz ze współpracownikami, **Henryk Kiepusa** sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Tomasz Rabiej** naczelnik Wydziału Oświaty, Nauki i Szkolnictwa Wyższego Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej i **Renata Siedlec** naczelnik Wydziału Finansowania Projektów z Udziałem Środków Unii Europejskiej Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **prof. Krzysztof Józwiak** dyrektor Narodowego Centrum Nauki wraz ze współpracownikami, **prof. Marek Konarzewski** prezes Polskiej Akademii Nauk wraz ze współpracownikami, **dr hab. Witold Mazurek** dyrektor Biura Akademii Kopernikańskiej wraz ze współpracownikami, **Bożena Lublińska-Kasprzak** pierwsza zastępczyni dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Marcin Górski** zastępca dyrektora Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, **dr inż. Janusz Szczerba** prezes Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, **prof. dr hab. inż. Jan Szmidt** członek Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, **prof. dr hab. Michał Zasada** wiceprzewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, **dr Włodzimierz Banasik** skarbnik Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, **Krzysztof Wojciechowski** przedstawiciel Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, **dr Julian Srebrny** wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Warszawskiego oraz **Jakub Traczyk** asystent przewodniczącej Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marta Artymińska**, **Agnieszka Kalinowska-Wójcik** i **Adrian Maćkiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Anna Jakubik** i **Urszula Sęk** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Szanowni państwo, proszę o zajęcie miejsc, dużo pracy przed nami.

Dziękuję. Otwieram posiedzenie Komisji Edukacji i Nauki. Witam panie i panów posłów, witam gości. Witam pana ministra nauki i szkolnictwa wyższego Dariusza Wieczorka. Witam pana, ministra Marka Gzika, sekretarza stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Witam pana ministra Henryka Kiepusę, sekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Witam gości – przedstawicieli Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Narodowego Centrum Nauki, Polskiej Akademii Nauk, Akademii Kopernikańskiej, Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ministerstwa Finansów, Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Konferencji Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych, Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków zawodowych, Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje: pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie nazwy Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Ciecha w Krakowie (druk nr 727) i punkt drugi – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2025 (druk nr 687) w zakresie działania Komisji. Porządek dzienny został przyjęty przez prezydium Komisji.

Informuję, że marszałek Sejmu, po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu, skierował w dniu 15 października bieżącego roku do Komisji Edukacji i Nauki do pierwszego czytania rządowy projekt ustawy z druk nr 727. Zgodnie z art. 37 ust. 4 w związku z art. 51 ust. 1 pkt 1 regulaminu Sejmu. Pierwsze czytanie może odbyć się nie wcześniej niż z siódmego dnia od doręczenia posłom druku projektu, chyba że Komisja postanowi inaczej. Proponuję przystąpienie do pierwszego czytania bez zachowania siedmiodniowego terminu z uwagi na termin wejścia w życie ustawy, to jest 20 grudnia 2024 r. Czy jest sprzeciw wobec skrócenia...

Głos z sali:

Sprzeciw.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Musimy głosować. W takim razie proszę przygotować karty do głosowania.

Szanowni państwo, słyszę jakieś kontrowersje na sali, więc powiem tak. Wszyscy członkowie prezydium ze wszystkich opcji zgodzili się na to, żeby ten punkt dzisiaj włożyć w porządek naszego posiedzenia. Dotyczy on zmiany nazwy uczelni i myślę, że nie jest kontrowersyjny, a uczelni bardzo zależy na tym, żeby ten projekt wszedł w życie ze względu na organizację pracy.

Oczywiście podejmiemy decyzję w głosowaniu. Myślę, że wszyscy posłowie już są przygotowani... Jeszcze pan poseł, tak? Już, OK.

Czyli jeszcze raz przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za skróceniem siedmiodniowego terminu przeprowadzenia pierwszego czytania? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy posłowie podjęli decyzję?

Proszę o wyniki głosowania. Głosowało 27 posłów. Za głos oddało 25, przeciw – 1, 1 poseł wstrzymał się od głosu.

Stwierdzam, że Komisja wyraziła zgodę na skrócenie terminu.

Przypominam, że zgodnie z art. 39 ust. 1 regulaminu Sejmu pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, debatę w sprawie ogólnych zasad projektu oraz pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawców. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela wnioskodawcy pana ministra Dariusza Wieczorka.

Minister nauki Dariusz Wieczorek:

Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, szanowni goście, projekt ustawy, który przedstawiamy, jest projektem, który realizujemy na wniosek rektora akademii z prośbą o to, ażeby rzeczywiście szybko go procedować ze względu na to, że dotyczy to zmiany nazwy uczelni i od 1 stycznia władze uczelni chciałyby, żeby już ta nowa nazwa funkcjonowała.

Jeżeli chodzi o zmianę nazwy, to ona zmienia się, tak jak jest w art. 1 projektowanej ustawy, czyli z Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha nadaje się nazwę „Akademia Kultury Fizycznej im. Bronisława Czecha w Krakowie”.

Jest to wola społeczności akademickiej tejże uczelni, wynikająca z profilu prowadzonych studiów, a więc zmiana czysto techniczna. Wnoszę do wysokiej Komisji o poparcie tego projektu ustawy i pozytywne zaopiniowanie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Czy ktoś z gości chciałby zabrać głos? Nie widzę. W takim razie zamykam dyskusję.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu ustawy (druk nr 727).

Czyli w tej chwili przejdziemy do szczegółowego rozpatrzenia projektu.

Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego do projektu ustawy z druku nr 727.

Proponuję przejście do rozpatrzenia projektu. Nie widzę sprzeciwu, więc przechodzimy do rozpatrzenia projektu.

Tytuł projektu. Czy są uwagi do tytułu projektu? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła tytuł projektu.

Art. 1 projektu. Czy są uwagi do art. 1 projektu?

Legislator Anna Jakubik:

Biuro Legislacyjne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Urszula Sęk:

Mamy pytanie do art. 1 w kontekście też art. 2. Z czego konkretnie wynika ta data 20 grudnia? Ponieważ oczywiście to nie musi być tak, jak było w uzasadnieniu, ani początek roku akademickiego, ani początek roku kalendarzowego, ale dlaczego akurat 20 grudnia? Czy to jest jakoś motywowane? Zwłaszcza że państwo dlatego, że to jest 20 grudnia, w art. 2 o wejściu w życie skracają vacatio legis, że nie ma 14 dni. Czy to jest po prostu wymuszone jakimiś konkretnymi okolicznościami, że to jest ta data? Dziękuję.

Minister nauki Dariusz Wieczorek:

Pani przewodnicząca, jeżeli można, to pan dyrektor Marcin Czaja, który jest w całym procesie osobą odpowiedzialną, wytłumaczy tę sprawę. Proszę bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Organizacji Uczelni, Kształcenia i Spraw Studenckich Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marcin Czaja:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, prośba, która bardzo wyraźna skłoniła nas do tego, żeby wpisać tę datę 20 grudnia, pan rektor argumentował tym, że te 10 dni, w takim okresie świątecznym, jest jednak potrzebne na to, żeby dostosować pieczętki, tablice, zmienić te tablice, tak żeby 1 stycznia uczelnia funkcjonowała już pod nową nazwą. Stąd taki nietypowy termin zmiany nazwy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy Biuro Legislacyjne jeszcze chciało?

Legislator Urszula Sęk:

Przyjmujemy.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego artykułu? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 1.

Art. 2. Czy są uwagi do przyjęcia art. 2? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 2.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia całości projektu ustawy? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła całość projektu ustawy.

Jeszcze pozostał nam wybór posła sprawozdawcy. Proponuję panią poseł Katarzynę Matusik-Lipiec jako krakowiankę. Czy jest sprzeciw wobec tej kandydatury?

Poseł Adam Krzemiński (KO):

Nie ma.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła posła sprawozdawcę.

Na tym zakończyliśmy punkt pierwszy naszego posiedzenia.

Przechodzimy do rozpatrzenia i zaopiniowania części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka; planów finansowych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju Narodowego Centrum Nauki, Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej i Centrum Łukasiewicz.

Proszę o zabranie głosu ministra nauki pana ministra Dariusza Wieczorka i przedstawienie projektu budżetu w tym zakresie.

Minister nauki Dariusz Wieczorek:

Dziękuję. Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, szanowni goście, pozwolę sobie przedstawić w kilku zdaniach filozofię przygotowania tego budżetu i z czego te zapisy wynikają, natomiast co do szczegółów, jeżeli chodzi o dokładne liczby i zapisy, to poprosiłbym pana ministra Gzika. Oczywiście jesteśmy otwarci na pytania i wyjaśnienie wszystkich niejasności, jeżeli takie będą.

Po pierwsze, chcę zwrócić uwagę na to, że dyskutując o projekcie budżetu na rok 2025, nie możemy zapomnieć o budżecie na rok 2024, bo zbliża się koniec roku, a więc też będziemy pewnie w przyszłym roku sprawozdawać wykonanie budżetu za rok 2024. Ten rok w stosunku do roku 2023 to był historycznie największy wzrost nakładów na polską naukę we wszystkich obszarach w całym budżecie, jeżeli chodzi o budżet państwa. To była kwota blisko 7 000 000 tys. zł, a więc realnie budżet w roku 2024 na wszystkie działania w obszarze polskiej nauki wzrósł o ok. 22%.

Mówię o tym dlatego, żebyśmy zdali sobie sprawę z jednej rzeczy – że te 22% w roku 2024 w sposób naturalny są przenoszone na rok 2025. W związku z tym, jeżeli mówimy dzisiaj o założeniach budżetowych i o wzroście w kwestii... na przykład związanej

z wynagrodzeniami o 5%, to mówmy też uczciwie, że te 5% będzie wzrastało od tych 30% podwyżek w roku 2024 dla nauczycieli i nauczycieli akademickich i 20% podwyżek dla pracowników szkół i uczelni wyższych. Mówię o tym dlatego, żebyśmy zdawali sobie sprawę, że z pełną świadomością rząd, Ministerstwo Finansów, podjął decyzję następującą, a mianowicie nie liczymy, jeżeli chodzi o kwestie wynagrodzeń, tak jak to jest normalnie liczone – wykonanie budżetu, w tym przypadku, na rok 2025, to byłoby wykonanie budżetu z roku 2023, gdzie nie było tych podwyżek 30- i 20-procentowych, w związku z czym w budżecie wyrównujemy. A więc nikomu tutaj nie zabieramy tego, co było dane.

Jeszcze, jak mówimy o wynagrodzeniach, zwiększamy to o 5%, podobnie jak w innych sferach. Tu będziemy mówić o tych szczegółach, bo w generaliach cały budżet, jeżeli chodzi o polską naukę, wzrasta w roku 2025 o 8%, więc jest to – na tyle, na ile jest to możliwe – budżet, który zabezpiecza wszystkie potrzeby. Oczywiście wiadomo, że chętnie w trakcie dyskusji budżetowej mówiliśmy o dodatkowych rzeczach, dodatkowych potrzebach, więc o tym dyskutowaliśmy i to nie były łatwe dyskusje. Natomiast udało się ustalić ten budżet w takiej formie, jaką dzisiaj przedstawiamy szanownej Komisji.

Chcę podkreślić, że również ten budżet wynika z naszej oceny sytuacji polskiej nauki, bo ten rok to była doskonała okazja do tego, ażeby przywrócić dialog z całym środowiskiem akademickim. Odwiedziliśmy wszystkie 16 ośrodków akademickich, jesteśmy cały czas w kontakcie i ze stroną społeczną, i z jednostkami, które podlegają ministerstwu nauki. Tak więc jeśli chodzi o wszystkie te rzeczy, które nieraz państwo słyszycie w przestrzeni publicznej, że nauka tonie, to powiem bardzo jasno i krótko. Oświadczam, że nauka nie tonie, a wręcz wychodzimy z tych ciężkich czasów, z którymi mieliśmy do czynienia w ostatnich latach. Chociaż oczywiście nie wszystkie rzeczy będziemy mogli zrealizować. To jest absolutnie świadoma decyzja, również świadoma decyzja polskiego rządu, że w sytuacji geopolitycznej, z jaką mamy dzisiaj do czynienia, trzeba postawić na obronność, trzeba postawić na bezpieczeństwo państwa, bo to jest dzisiaj kluczowa sprawa.

Zatem niewątpliwie w strategii ministerstwa, oprócz tego zabezpieczenia wszystkich inwestycji i bieżącego funkcjonowania sektora nauki w Polsce będziemy absolutnie stawiali na pozyskiwanie środków z funduszy europejskich na strategię dotyczącą międzynarodowych aliansów naszych uczelni. Będziemy wspierać wszystkie przedsięwzięcia, łącznie ze wsparciem finansowym, które będą przynosiły dodatkowe środki finansowe do budżetu polskiej nauki. Tak więc to jest absolutnie kluczowa sprawa w tej strategii, którą w tej chwili realizujemy, bo widzimy, że jeżeli chodzi o wykorzystanie środków z Unii Europejskiej, jesteśmy bodajże na przedostatnim miejscu z krajów europejskich, więc musimy po prostu rzeczywiście popracować tutaj bardzo mocno w tym zakresie. I to jest zadanie dla całego środowiska, i to jest zadanie dla nas wszystkich. Cały czas jesteśmy w tym zakresie w kontakcie, jesteśmy cały czas w dyskusjach, w rozmowach, jak to zrobić. Codziennie te rozmowy odbywamy i staramy się również przygotowywać tak ten budżet, żeby te instrumenty, które są możliwe do tego, ażeby pozyskać środki zewnętrzne, również w tym budżecie się znalazły.

To tyle, jeżeli chodzi o te generalia. Oddam głos panu ministrowi, żeby powiedział o konkretnych liczbach dotyczących budżetu nauki na rok 2025, i później będziemy oczywiście oczekiwali ewentualnie na pytania.

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marek Gzik:

Panie ministrze, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, może jeszcze tylko do tego chciałbym dodać jeden, myślę, że bardzo istotny fakt z punktu widzenia rozwoju polskiej nauki. Otóż, do tych liczb, które za chwileczkę państwu przytoczę, należy doliczyć niebagatelne środki, które pochodzą także z „Krajowego programu odbudowy” i z europejskich funduszy dla poszczególnych województw. Z tych środków w wielu województwach będą mogli korzystać przedsiębiorcy dla rozwoju swoich produktów i rozwoju firm, ale to są środki, które w wielu różnych wymiarach także wymagają komponentu naukowego. Tak więc myślę, że to, o czym dzisiaj mówimy, należy jeszcze powiększyć o kwoty, które będą, po które będą sięgać ośrodki naukowe, uczelnie, instytuty, które

są tak naprawdę trudne do policzenia. Możemy podsumować dopiero po zakończeniu perspektywy, ile tak naprawdę tych środków dodatkowo trafiło do uczelni.

A teraz, jeżeli pani przewodnicząca pozwoli, to ja przejdę już do zreferowania w szczególności wszystkich punktów co do wydatków na naukę i szkolnictwo wyższe w naszym kraju.

Proszę państwa, dochody w 2025 r. przewidywane są na poziomie 128 400 tys. zł. To są głównie zwroty z różnych zadań, inwestycji.

Wydatki planowane to jest 33 997 300 tys. zł. W relacji do kwoty ujętej w ustawie budżetowej na rok 2024, która wynosiła 31 392 200 tys. zł, wydatki te wzrastają o kwotę 2 616 200 tys. zł. Nominalnie jest to kwota 8,5%. Myślę, że warto zaznaczyć, że wśród tych środków, które są do dyspozycji polskiej nauki, jest znacząca kwota pozyskana ze środków europejskich i to jest 1 165 000 tys. zł.

W wydatkach dominujący udział mają oczywiście środki zaplanowane w dziale 730 – Szkolnictwo wyższe i nauka w kwocie 33 541 600 tys. zł, co stanowi 98,7% ogółu wydatków. Kolejne wydatki są związane z działem 750 – Administracja publiczna, 752 – Obrona narodowa i 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, co stanowi łączną kwotę 455 700 tys. zł.

Wydatki bieżące w samym dziale 730 – Szkolnictwo wyższe i nauka obejmują łączną kwotę 31 298 700 tys. zł, którą przeznaczono głównie na: działalność dydaktyczną i badawczą – to jest 24 758 300 tys. zł, pomoc materialną dla studentów i doktorantów – 1 745 200 tys. zł, dotację podmiotową i celową dla Narodowego Centrum Nauki w kwocie – 1 696 700 tys. zł, dotację celową dla Narodowego Centrum Badań i Rozwoju – 942 200 tys. zł, współpracę z zagranicą – 535 900 tys. zł, finansowanie programów lub przedsięwzięć ministra – 52 100 tys. zł, działalność Sieci Badawczej Łukasiewicz – 452 000 tys. zł, dotację podmiotową i celową dla Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej – 193 100 tys. zł.

Wydatki bieżące w ramach pozostałych trzech dalszych działów – 750, 752 i 921 – to kwota 406 000 tys. zł. Z tego finansowanie wydatków płacowych i rzeczowych związanych z funkcjonowaniem urzędu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, i to są działy: 750 – Administracja publiczna i 752 – Obrona narodowa, w kwocie 124 400 tys. zł; dotacja celowa dla Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na finansowanie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie obronności – mamy kwotę przewidzianą 250 000 tys. zł; dotacja dla Centrum Nauki Kopernik, Muzeum Techniki i innych instytucji kultury w dziale 921 na kwotę 32 100 tys. zł.

W zakresie wydatków majątkowych tylko w dziale 730 zaplanowano 966 000 tys. zł, z przeznaczeniem głównie na: zadania inwestycyjne szkół wyższych, związane z kształceniem – tutaj mamy 575 260 tys. zł, w tym inwestycje związane z działalnością dydaktyczną – 396 500 tys. zł; zadania inwestycyjne związane z działalnością naukową – 374 300 tys. zł.

Wydatki majątkowe zaplanowano również w dziale 750 – Administracja publiczna w kwocie 2400 tys. zł oraz w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w kwocie 41 800 tys. zł. Z tego 32 800 tys. zł na zakupy inwestycyjne Centrum Nauki Kopernik, gdzie głównie ta kwota związana jest z realizacją inicjatywy SOWA, tzw. lokalne strefy odkrywania wyobraźni i aktywności; 8000 tys. zł na zakupy inwestycyjne Muzeum Techniki związane głównie z budową wystaw pod roboczym tytułem „Historia polskiego muzealnictwa technicznego” oraz „ $E=mc^2$ – wzór, który zmienił świat”.

Szanowni państwo, dotacje podmiotowe i celowe. W części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka na dotacje podmiotowe przeznaczono środki w wysokości 2 249 500 tys. zł, co stanowi wzrost o 115 600 tys. zł. Z tego dla Narodowego Centrum Nauki – 63 400 tys. zł, Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej – 24 100 tys. zł, jednostek systemu szkolnictwa wyższego i nauki – 2 055 300 tys. zł, Krajowej Reprezentacji Doktorantów – 700 tys., Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej – 843 tys., Centrum Nauki Kopernik – 13 200 tys. zł, Narodowego Muzeum Techniki – 4800 tys. zł.

Na dotacje celowe w części 28 zaplanowano środki w wysokości 4 571 700 tys. zł, co stanowi wzrost o 289 100 tys. zł. Z tego: Narodowe Centrum Nauki – 1 634 400 tys. zł. Jest wzrost – myślę, warto to podkreślić – 25 000 tys. zł. Uważamy, proszę państwa, że musimy wzmocnić Narodowe Centrum Nauki jako instytucję finansującą przede wszystkim badania podstawowe i to jest wyraz troski o tę instytucję. Następnie, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej – 169 800 tys. zł, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju –

864 500 tys. zł, jednostki systemu szkolnictwa wyższego i nauki – 1 222 000 tys. zł, Fundusz Kredytów Studenckich – 32 000 tys. zł, pozostałe jednostki zaliczane i niezaliczane do systemu finansów publicznych – 226 500 tys. zł, Centrum Łukasiewicz 1000 tys. zł, instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz – 22 700 tys. zł, Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy – 93 000 tys. zł, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, z przeznaczeniem na działania obronne – 250 000 tys. zł, Centrum Nauki Kopernik – 48 800 tys. zł, Narodowe Muzeum Techniki – 9000 tys. zł.

Proszę państwa, wśród kosztów, które przewidziane są do poniesienia, to również program wieloletni. W części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka w ramach działania 730 realizowany będzie program wieloletni „Rządowy program poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy”. Jest to już VI etap, a więc kontynuacja, i kwota, którą zaplanowano na przyszły rok – 12 000 tys. zł.

Środki, proszę państwa europejskie na finansowanie projektów z zakresu szkolnictwa wyższego. Na realizację wydatków finansowanych z udziałem Unii Europejskiej zaplanowano kwotę w wysokości 1 282 000 tys. zł. I to są programy, które będą dodatkowo finansować FENG i FERS, czyli Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki, Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego.

Plany finansowe agencji wykonawczych. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – planowana dotacja celowa jest w kwocie 9 951 600 tys. zł. Narodowe Centrum Nauki – łączna kwota wydatków, jaką w 2025 r. dysponować będzie Narodowe Centrum Nauki, to 1 706 500 tys. zł. W relacji do kwoty ujętej w ustawie budżetowej z roku aktualnego, 2024, które to wynosiły 1 461 900 tys. zł wydatki te wzrosną o prawie 250 000 tys.

Plany finansowe osób prawnych, proszę państwa, i tutaj kontynuacja. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej – łączna kwota, którą będzie dysponowała agencja, co jest bardzo ważne z kolei w kontekście umiędzynarodowienia polskiej nauki, to jest bardzo wyraźny wzrost. Kwota przewidziana – 300 000 tys. zł, to jest wzrost o 99 000 tys. Prawie o 50% rośnie budżet tej niezwykle ważnej dla nauki agencji. Dodatkowo NAWA właśnie otrzyma te środki, bo to są środki z naszego budżetu, ale warto podkreślić, że są to pozyskane w ramach projektu Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego, tak zwanego FERS – 97 000 tys., właśnie dla NAWA, z projektu, który koordynuje Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Teraz, proszę państwa, przejdę do Sieci Badawczej Łukasiewicz. Łączne środki dla Sieci Badawczej Łukasiewicz w projekcie ustawy budżetowej na rok 2025 wynoszą 486 000 tys. i mniej więcej dzielą się w takich proporcjach. Otóż, na subwencje dla instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz przewidziano 389 900 tys. zł, subwencja dla Centrum Łukasiewicz na pokrycie bieżących kosztów zarządzania to jest 50 200 tys. zł, dotacja celowa z przeznaczeniem na prowadzenie badań aplikacyjnych to jest 22 700 tys. zł i wreszcie dotacja celowa przeznaczona na działania mające na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa teleinformatycznego – przewidziany jest 1000 tys. zł.

Polska Akademia Nauk. W projekcie...

Pani przewodnicząca, czy to mogę również, bo to są kolejne punkty, które już dotyczą... Ale to także wszystko związane z budżetem instytucji nadzorowanych przez...

Minister nauki Dariusz Wieczorek:

Dyskusję może zrobimy.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Może razem? Czy Komisja wyraża zgodę, żeby wszystkie części związane ze szkolnictwem wyższym i instytutami... Tak.

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MNiSW Marek Gzik:

To będę się streszczał. Planowane wydatki w części z kolei 67 – Polska Akademia Nauk. W projekcie ustawy budżetowej na działalność akademii ujętej w dziale 730 przewidziano kwotę 125 900 tys. zł. To jest wzrost o prawie 4000 tys. zł w stosunku do roku 2024.

I jeżeli mogę, Akademia Kopernikańska. Proszę państwa, schyłkowa instytucja, która już w tej chwili właściwie kończy swoją działalność. Przewidziana kwota jeszcze na rok 2025 to jest 11 800 tys. zł, z czego 11 300 tys. zł to są honoraria i te podstawowe koszty

związane z funkcjonowaniem i działalnością Akademii Kopernikańskiej, ale także przewidziano kwotę dotacji celowej 500 tys. zł na sfinansowanie jednej Nagrody Kopernikańskiej.

Na tym zakończyłem, pani przewodnicząca. Dziękuję bardzo. Jestem do państwa dyspozycji.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

W takim razie poproszę o przedstawienie koreferatów. Pani poseł Sylwia Bielawska – może zaczniemy od pani poseł?

Poseł Sylwia Bielawska (KO):

Od której części mam zacząć?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Swoich – PAN i...

Poseł Sylwia Bielawska (KO):

Dobrze, czyli 67. Zaczniemy od Polskiej Akademii Nauk. Tak jak przed chwilą zwrócił uwagę pan minister, dotacja celowa to jest 125 900 tys. zł, wzrost o 4000 tys. zł.

Wszystkie te środki, które zostały zaplanowane w budżecie, zostają, proszę państwa, podzielone na trzy duże części, w ramach których przewidziano pokrycie wszystkich wydatków, które są związane z funkcjonowaniem PAN. Wydatki w części 67 wzrastają o 3,2%, ale największy wzrost dotyczy dotacji na zadania inwestycyjne w zabytkowych obiektach – 42%. Są to wydatki budżetowe, które przeznaczone są m.in. na uposażenia członków, wynagrodzenia władz, prezesów, przewodniczących rad, wydziałów, oddziałów terenowych i komitetów naukowych. Zabezpiecza się także funkcjonowanie jednostek pomocniczych oraz jednostek organizacyjnych oraz zakupy inwestycyjne. 43% przewidzianych wydatków to dotacje na tzw. obsługę administracyjną, koszty utrzymania siedzib, inwestycje, a także dotacje celowe na wkład własny w ramach programów europejskich, które zostały przewidziane przez PAN.

Projekt budżetu przedstawiony w zakresie nie budzi żadnych zastrzeżeń, dlatego zgłaszam wnioski o zaopiniowanie pozytywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Tak. Czyli wszystkie części, które pani poseł jako koreferent miała zreferować?

Poseł Sylwia Bielawska (KO):

Nie, teraz jeszcze Akademia Kopernikańska.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

To bardzo proszę.

Poseł Sylwia Bielawska (KO):

Akademia Kopernikańska – też nawiążę tutaj do słów pana ministra, uczelnia, która jest w okresie rozwiązania i planowane jest jej rozwiązanie, o czym dowiedzieliśmy się na specjalnym posiedzeniu podkomisji do spraw nauki i szkolnictwa wyższego, które miało miejsce 11 września, gdzie pan minister Gzik poinformował nas o tej decyzji – powołana 28 kwietnia 2022 r., chyba instytucja naukowa o najkrótszej historii. Jej zaplanowany plan budżetowy jest o 53,4% mniejszy i jest to spowodowane właśnie planami likwidacji.

Też proszę państwa tutaj o pozytywne przyjęcie tego budżetu.

Chciałabym się tylko jeszcze na koniec podzielić jedną uwagą. Po raz pierwszy, uczestnicząc wielokrotnie w spotkaniach ze związkami zawodowymi, w trakcie tego posiedzenia podkomisji miała miejsce taka sytuacja, że nawet związki zawodowe apelowały do pana ministra o jak gdyby zlikwidowanie tejże uczelni i nie zgłaszały żadnych sprzeciwów. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Poproszę pana posła Adriana Witczaka o przedstawienie koreferatu i wniosków do opinii Komisji.

Posel Adrian Witeczak (KO):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, panowie ministrowie, pozwólcie państwo, że bardzo ogólnie odnoś się do tego projektu budżetu, pan minister w szczegółach podał kwoty. Natomiast co do jednej instytucji chciałbym powiedzieć trochę więcej.

Planowane na 2025 r. wydatki w ramach części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka są nominalnie o 8,3% wyższe niż w ustawie budżetowej na rok 2024. Realny wzrost wynosi 3,1% i wynosi kwotowo 34 000 000 tys. zł, natomiast łączne planowane na 2025 r. nakłady na Szkolnictwo wyższe i naukę finansowane zarówno z budżetu państwa, jak i budżetu środków europejskich wyniosą ponad 42 000 000 tys. zł, co oznacza nominalny wzrost o 4,1%, zaś realnie spadek o 0,8% w porównaniu do planu na 2024 r.

Przedłożony projekt budżetu w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka na 2025 r. oraz plany finansowe agencji wykonawczych, o których powiedział pan minister – czyli Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Narodowego Centrum Nauki, a także plany finansowe Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz Centrum Łukasiewicz – nie budzą istotnych zastrzeżeń, choć należy zwrócić uwagę na istotny wzrost wydatków w dziale 750, czyli Administracja publiczna, bo jest to nominalnie 17%, przy prognozowanej inflacji na poziomie 5%. Natomiast tutaj już nie będę prosił pana ministra o odniesienie się do tego, dlatego że zostało to zrobione.

Natomiast biorąc pod uwagę plan finansowy Narodowego Centrum Nauki, pozwólcie państwo, że tu troszeczkę szerzej, bo w 2025 r. zaplanowano środki w wysokości 1 697 000 tys. zł, co nominalnie stanowi wzrost o niespełna 18% niż te w planie na 2024 r. Zarówno środowisko akademickie, jak i potrzeby nauki w obszarze działalności Narodowego Centrum Nauki są bardzo duże, więc chciałbym zwrócić uwagę na to, aby być może z oszczędności innych jednostek, które są nadzorowane, takich jak, nie wiem, Rada Mediów Narodowych czy Kancelaria Prezydenta poszukać jeszcze środków, aby było możliwe zwiększenie finansowania w obszarze działalności Narodowego Centrum Nauki. Dlatego że jest to ważny obszar, gdzie środki przyznawane są rzeczywiście na realnie ważne, istotne z punktu widzenia działalności naukowej kraju zadania, stąd taka potrzeba wydaje się być uzasadniona.

Jeśli taką możliwość również pan minister mógłby przekazać do Ministerstwa Finansów i jeśli pan to zaakceptuje, to ja Wysokiej Komisji chciałbym rekomendować pozytywne zaopiniowanie tej części budżetu. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Do głosu zgłosili się: pani poseł Olko, pan poseł Dolata, pan poseł Czarnecki, pan poseł Schreiber i dalej będziemy zapisywać. W takiej kolejności, bardzo proszę.

Posel Dorota Olko (Lewica):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, szanowna Komisjo, ten budżet na naukę oczywiście jest daleki od naszych marzeń, bo chyba wszyscy tutaj się zgodzimy, że nakłady na naukę powinny być stopniowo zwiększane. Ale w głosie środowiska akademickiego szczególnie wybrzmiał postulat zwiększenia środków na Narodowe Centrum Nauki. Środowisko naukowe postulowało tutaj zwiększenie tych środków o 300 000 tys. Te 50 000 tys. już się znalazło, ale wszyscy wiemy, że to jest za mało, że to pozwoli na utrzymanie dwóch konkursów grantowych, a nie wiadomo, co z resztą konkursów.

Dlaczego to jest takie ważne? Narodowe Centrum Nauki, jak zwracałam uwagę już w debacie budżetowej, to jest instytucja, która finansuje badania podstawowe. Ale jest ważne nie tylko dla badań akademickich, ale także naukowcy zdobywają kompetencje, które później są wykorzystywane w badaniach, we wdrożeniach, w badaniach dla przemysłu, w badaniach rozwojowych, więc tutaj ten obecny niski współczynnik sukcesu – czyli odsetek wniosków, które dostają finansowanie – przyczynia się do zniechęcenia naukowców, żeby w ogóle o te granty aplikować. Jest to sytuacja, która grozi tym, że po prostu naukowcy będą uciekać z Polski.

Analizując ten budżet na ten rok, wydaje się, że nawet 180 000 tys. jest możliwych do przesunięcia z tych instytucji, których budżety już zostały zaopiniowane negatywnie. To jest m.in. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, IPN. Postulowałabym przesunięcie

tych środków i chciałabym się zwrócić z wnioskiem o to, aby wniosek o rekomendację Komisji właśnie dotyczącą zwiększenia środków na Narodowe Centrum Nauki uwzględnić w opinii przekazanej do Komisji Finansów Publicznych.

Ale mówię o tych szacunkowych kwotach, bo jeszcze chciałabym zadać jedno pytanie panu ministrowi. Ponieważ do tej pory środki na tzw. IDUB-y, czyli na „Inicjatywę doskonałości – uczelnię badawczą” były przekazywane z obligacji, uczelnię same na ostatnim posiedzeniu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego postulowały, żeby tak było nadal. W tym roku te środki są uwzględnione w budżecie i to jest, jeśli dobrze pamiętam, chyba 490 000 tys. Zatem chciałabym zapytać o możliwość powrotu do tej poprzedniej sytuacji – do finansowania... właśnie do przekazywania tych środków w formie obligacji. Być może tutaj byłoby jakieś źródło, gdzie można by jeszcze zwiększyć to finansowanie Narodowemu Centrum Nauki i odpowiedzieć na oczekiwania środowiska naukowego.

I jeszcze jedno pytanie do pana ministra Wieczorka. Ponieważ druga kwestia, która wybrzmiewa w głosie środowiska naukowego, to są instytuty PAN. Tutaj ta kwestia przy budżecie nie jest taka prosta, bo wiadomo, że to jest kwestia też podziału subwencji. Chciałabym zapytać, czy ministerstwo przewiduje zwiększenie finansowania instytutów PAN-owskich, tak żeby chociażby możliwe było podniesienie płac pracowników pomocniczych, pracowników naukowo-badawczych, którzy dzisiaj zarabiają w okolicach płacy minimalnej. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Tylko chciałabym uściślić, pani poseł. Wnioskuje pani o to, żeby...

Posel Dorota Olko (Lewica):

Wnioskuje o to, żeby znalazła się w opinii Komisji rekomendacja zwiększenia środków na Narodowe Centrum Nauki z... – możemy dodać tutaj wyszczególnienie tych instytucji, z których już dzisiaj wiemy, że można te środki przesunąć.

Też czekam na odpowiedź pana ministra w kwestii IDUB-ów. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Czyli w takim razie, czy taki zapis, że: „Komisja proponuje zwiększenie budżetu na naukę z przeznaczeniem na działalność Narodowego Centrum Nauki. Jako źródło finansowania Komisja wskazuje środki pozyskane ze zmniejszenia wydatków m.in. Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji”. Czy o coś takiego pani poseł chodziło?

Posel Dorota Olko (Lewica):

Jeżeli wpisujemy to jako „między innymi”, to myślę, że ta rekomendacja, jeśli będzie wpisana i przekazana do Komisji Finansów Publicznych – „Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, IPN” – to będę w stanie wtedy zaopiniować pozytywnie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

W takim razie poproszę o zabranie głosu pana posła Dolatę, a przygotuje się pan poseł Czarnecki.

Posel Zbigniew Dolata (PiS):

Dziękuję bardzo. Ja rozpocznę w tym miejscu, w którym skończyła pani poseł Olko i skoncentruję się na budżecie Polskiej Akademii Nauk i Akademii Kopernikańskiej.

Panie ministrze, zapowiada pan likwidację Akademii Kopernikańskiej. Tutaj minister Gzik pozwolił sobie nawet na takie frywolne określenie, że to jest „instytucja schyłkowa”. Można by wyzłościwić się i powiedzieć, że może ktoś inny jest schyłkowy, ale już nie będę tego robił. Myślę, że to jest wypowiedź co najmniej nieelegancka i niegrzeczna. Natomiast...

Posel Joanna Borowiak (PiS):

Szczególnie z ust ministrów.

Posel Zbigniew Dolata (PiS):

Nie przystoi ministrowi na pewno.

Natomiast kiedy podczas posiedzenia naszej Komisji prezentowaliście ten zamysł, jako argument przedstawialiście taki oto zamysł, że dążycie do tego, żeby zwiększyć finansowanie Polskiej Akademii Nauk.

Teraz mamy „sprawdzam”. Patrzymy na budżet Polskiej Akademii Nauk i okazuje się, że ten budżet jest niższy niż w roku 2024. Dlaczego? Bo wzrost wydatków o 3,2% w zestawieniu z inflacją 5-procentową to jest oczywiste zmniejszenie finansowania. To jest jedna sprawa.

Druga sprawa, która słowa pana ministra pokazuje w zupełnie innym świetle, to jest kwestia niedofinansowania budżetu Polskiej Akademii Nauk na rok 2024 o mniej więcej 50 000 tys. zł. To mieliśmy też i posiedzenia podkomisji, i bodajże też na posiedzeniu Komisji ten temat był poruszany. Brak tych 50 000 tys. zł dla PAN to jest prawdziwy dramat. To skutkuje konkretnymi decyzjami. Ponieważ pan minister tutaj się chwalił, a właściwie chwalił, asekurując się, że te 5% podwyżki dla pracowników sfery budżetowej, również dla naukowców, trzeba rozpatrywać w kontekście podwyżek 30-procentowych i 20-procentowych. To, panie ministrze, niech pan odpowie na pytanie: Co mają powiedzieć pracownicy administracyjno-techniczni Polskiej Akademii Nauk, którzy nie otrzymali żadnej podwyżki w roku 2024? Do mnie zwracają się i pracownicy, i związkowcy, którzy są zupełnie bezradni. Nawet jeden ze związkowców mi powiedział, żebym mu podpowiedział, jakiego argumentu ma użyć, że Polska Akademia Nauk to jest sfera budżetowa, bo... Dokładnie tak. Pan minister kiwa ze zrozumieniem głową, więc rozumiem, że jednak Polska Akademia Nauk jest w sferze budżetowej i że obietnica rządu Donalda Tuska o podwyżce rzędu 20% jest obowiązująca.

Te osoby, które nie otrzymały tej podwyżki, mają się zwrócić do kogo? Czy do pana ministra, czy do dyrektorów swoich instytutów? Ci rozkładają ręce, bo oni się zwracają, panie ministrze. Rozkładają ręce. Dyrektorzy mówią: „Przepraszamy, nie mamy pieniędzy”. Czy mają iść wprost do sądu pracy i na drodze sądowej wywalczyć należne im pieniądze? Panie ministrze, ja wiem, że dla pana to być może jest garstka ludzi, bo to jest pewnie kilka tysięcy osób w skali kraju, więc oni raczej nie zastrajkują, więc być może to jest w ogóle temat, który dla pana nie istnieje. Ale ci ludzie istnieją – ci ludzie, którym obiecano podwyższenie uposażeń. Oni nie otrzymali tej podwyżki w roku 2024 i w związku z tym, że to finansowanie na rok 2025 jest niższe realnie, to nie otrzymają również tej podwyżki w roku 2025. A uczelnie wyższe te podwyżki zrealizowały. Czyli jest to jawna dyskryminacja pracowników, którzy mają tego pecha, że akurat nie pracują na uczelni wyższej, tylko są pracownikami Polskiej Akademii Nauk. Panie ministrze, jeśli pan tego...

Członek Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. inż. Jan Szmidt:

Może szczęście.

Posel Zbigniew Dolata (PiS):

Proszę?

Członek Prezydium RGNiSW prof. dr hab. inż. Jan Szmidt:

Szczęście.

Posel Zbigniew Dolata (PiS):

Wie pan, nie wiem, czy to jest dowcip... Jeśli dowcip, to taki średni. Tak, bo ci ludzie mają swoje rodziny, mają dzieci, mają wydatki i ich ministerstwo oszukało na grube pieniądze, dla nich niezwykle ważne, bo przecież w instytutach Polskiej Akademii Nauk ludzie, a zwłaszcza pracownicy administracyjno-techniczni, zarabiają płacę minimalną.

Posel Joanna Borowiak (PiS):

Panie ministrze, niech pan zobaczy, jaką minę robi pan Gzik.

Posel Zbigniew Dolata (PiS):

I do tej pory, ani złotówki...

Posel Joanna Borowiak (PiS):

Jak się zachowuje pan Gzik.

Posel Zbigniew Dolata (PiS):

Ale pozwólcie, tak?

Minister nauki Dariusz Wiczorek:

Proszę pozwolić skończyć, bo to jest ważna sprawa.

Posel Zbigniew Dolata (PiS):

Ani złotówki... Ja liczę na to, bo dobrze...

Sekretarz stanu w MNiSW Marek Gzik:

Niech pani przestanie.

Posel Zbigniew Dolata (PiS):

Dobrze, że pan minister bierze udział w tym posiedzeniu...

Posel Joanna Borowiak (PiS):

Tak pana do bawi?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pani poseł...

Posel Zbigniew Dolata (PiS):

Dobrze, że pan minister bierze udział w tym posiedzeniu. Wiem, że obserwują, bo rozmawiałem przed rozpoczęciem posiedzenia i obiecywałem związkowcom, że poruszę ten temat – oni czekają teraz na odpowiedź pana ministra, co mają zrobić i jak pan minister ma zamiar rozwiązać ten problem. Ponieważ to jest problem życiowy tych ludzi i moim zdaniem to jest kwestia honoru ministerstwa. Skoro się obiecało podwyżki, to trzeba z tej obietnicy się wywiązać.

Teraz właśnie ten kontekst Akademii Kopernikańskiej. Drodzy panowie ministrowie, wy tej instytucji nie rozwiążecie. Nie liczcie na to. Ten projekt nigdy nie zostanie wprowadzony w życie. Wy oczywiście przyjęliście strategię zasuszenia tej instytucji, zagłodzenia, tak. Ale to się wam nie uda, bo przecież prezydent Rzeczypospolitej nie podpisze takiej ustawy, która jest zupełnie skandaliczna. Ale to już jest jakby temat na inną dyskusję, już ją odbywaliśmy, dlatego to jest absolutnie nieracjonalne i szkodliwe dla polskiej nauki. Ale nie podpisze tego ani prezydent Duda, ani następny prezydent, i wierzcie, że następny też będzie z tej opcji, z której jest pan prezydent Andrzej Duda.

Tak więc nie próbujcie tego nawet robić i nie niszczyć instytucji, która ma ogromny potencjał i ma absolutnie dla Polski, powiedziałbym, niezwykle wręcz ważne zadania do wykonania. I wcale nie w opozycji do Polskiej Akademii Nauk – bo tutaj nie ma żadnej opozycji. W nauce konkurencja jest twórcza, generuje postęp, rozwój, więc robienie czegoś takiego jest absolutnie szkodliwe. Ale najważniejsze jest to, żeby była refleksja i żeby te 3,2% dla Polskiej Akademii Nauk zastąpić podwyżką realną ponad inflację i ponad te 50 000 tys., których brakowało w roku 2024, czyli minimum tego, co otrzymują uczelnie wyższe. Nie może być tutaj dyskryminacji. I przywrócenie wydatków dla Akademii Kopernikańskiej, również z 5-procentowym wzrostem w stosunku do tego, co Akademia Kopernikańska otrzymała na rok 2024, czyli pewnie by to było gdzieś tam 26 000 tys. zł – 27 000 tys. zł. Nie wiem, to tutaj panowie są – mogą ocenić, czy więcej, czy mniej, w każdym razie raczej więcej na pewno.

Tak więc, panie ministrze, liczę na to, że pan odpowie na te pytania, bo to obciąża bardzo pana sumienie jako ministra nauki i szkolnictwa wyższego, co się dzieje pod pana parasolem, że to się po prostu nie powinno wydarzyć. Ci ludzie wierzyli rządowi, kiedy obiecywał podwyżki, i tych podwyżek nie zobaczyli.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję panu posłowi.

Pan poseł Czarnecki. Przygotuje się pan poseł Schreiber.

Posel Witold Wojciech Czarnecki (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Przepraszam, panie pośle.

Czy mogłabym panią poseł Borowiak prosić o zachowanie spokoju?

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Nie rozumiem, o co pani chodzi, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Żeby pani nie przeszkadzała...

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Ja nie przeszkadzam.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

...własnemu posłowi. Przeszkadzała pani... Przeszkadzała pani panu posłowi Dolacie, teraz pan poseł Czarnecki ma głos.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Nie, nie przeszkadzała.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Jeżeli pani się chce zapisać do głosu, bardzo proszę...

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Proszę nie przedłużać...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

...bardzo proszę się zgłosić...

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Pani przewodnicząca...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

...ale proszę nie przeszkadzać.

Pan poseł Czarnecki.

Poseł Witold Wojciech Czarnecki (PiS):

Dziękuję. Panowie ministrowie...

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Niech pani skończy się popisywać.

Poseł Adrian Witeczak (KO):

Pani już się popisała, pani poseł, ostatnio.

Poseł Witold Wojciech Czarnecki (PiS):

Ja reprezentuję też środowisko uniwersytetu i wiem, że sytuacja polskiej nauki generalnie jest trudna. Z powodu obiektywnych przyczyn jest trudna, a nawet, powiedzmy, bardzo trudna. Ale jednak pewne rzeczy można by bez specjalnego wysiłku podjąć i poprawić w tym budżecie. Zwracam się do pana profesora Marka Gzika, profesora Politechniki Śląskiej, bo wydaje mi się, że tutaj jest pewna szansa na poprawienie budżetu.

Ja tylko się ustosunkuję do drobnej sprawy – zadanie 10.2 w budżecie zadaniowym. W budżecie zadaniowym przyjęliśmy takie wskaźniki: liczba patentów zgłoszonych – to pan wie – w urzędzie patentowym polskim, Stanów Zjednoczonych i europejskim. Zgłoszonych. Od pewnego czasu zmieniono to na liczbę patentów uzyskanych. To wydaje mi się zły krok, nie w tym kierunku, ponieważ uzyskanie jest zawsze w ciągu kilku lat, a zgłoszenia dokonuje się w ciągu roku i działa to bardziej mobilizująco na środowisko inżynierów i naukowców. Zanim uzyska się to zgłoszenie, patent, to może to trwać nawet kilka lat. I to jedna sprawa – żeby wrócić do tego zgłoszonych patentów, a nie uzyskanych, panie ministrze, w tym budżecie zadaniowym. To nie jest trudne, bo wydaje mi się, że to bardziej mobilizująco działa na całe środowisko – i inżynierów, i uczonych.

I druga sprawa. Widzę, że tu w budżecie zadaniowym projektuje pan, czy dajemy zadanie przed polskim środowiskiem technicznym uczonych, żebyśmy zgłosili 240 patentów w Europejskim Urzędzie Patentowym. W zeszłym roku same dwie uczelnie,

Akademia Górniczo-Hutnicza i Uniwersytet Zielonogórski, zgłosiły 60, i to zadanie 200 to jest naprawdę bardzo mało ambitne. Po prostu jest mi wstyd, że możemy tak mało wymagać od polskich inżynierów. 240, skoro Niemcy zgłaszają 25 tys.? A my chcemy, żeby polscy inżynierowie 240 patentów – 100 razy mniej? Nie jesteśmy 100 razy mniejszym krajem. A my zgłosiliśmy 800 patentów, to żądajmy od polskich inżynierów, żeby zdobyli 1500 patentów, a nie żeby 240, bo to jest... Wstyd mi, jako inżynierowi, panie ministrze. I to jest niewielka rzecz, którą może pan zrobić – może pan to wpisać.

Ale też bym prosił i apelował do pana, żeby trochę tych wynalazców wesprzeć, bo jeżeli na tym polega wsparcie rządu, że najlepszych wynalazców się rozwała, bo na przykład najwięcej uzyskało zielonogórskie Uniwersyteckie Centrum Patentowe i rektor musiał je rozwiązać, bo nie dostał dofinansowania. Tak się nie robi, panie ministrze, i to nie tędy droga. Ale to, co pan może zrobić, panie ministrze... Już tego nie odwrócimy, już centrum zostało rozwiązane, bo nie mamy środków. Natomiast możemy te liczby poprawić, panie ministrze, i zwiększyć, stawiać ambitniejsze zadania polskim inżynierom, skoro my naprawdę już więcej zgłaszamy... Zgłaszamy 800, a tam pan pisze, żebyśmy zgłosili 240. Tak nie powinno być. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Schreiber. Przygotuje się pani poseł Matusik-Lipiec.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, Wysoka Komisjo, ja muszę powiedzieć tak. Z wielkim smutkiem i rozczarowaniem... To znaczy, to jest budżet – kapitulacja absolutna dla polskiej nauki. To jest budżet, który tak naprawdę nie daje żadnej nadziei. To, że mamy tutaj – pamiętam, pan minister Gdula jeszcze się z tego cieszył – tam kilkuprocentowy wzrost, to i tak głównie wynika z tego, że przyłączyliście po prostu nowe instytuty, jak NCBiR na przykład, pod budżet Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a więc realnie to też wiele nie zmienia.

Chciałbym przypomnieć zresztą słowa, które znamy, dzięki pani redaktor Annie Wittenberg z „Dziennika Gazety Prawnej”, które pan skierował do ministra finansów Andrzeja Domańskiego: „W praktyce przyznany limit nie pozwoli nawet na sfinansowanie kosztów działalności uczelni i instytutów związanych z inflacyjnym wzrostem cen, nie mówiąc o jakimkolwiek rozwoju polskiej nauki. Uniemożliwi również zwiększenie wsparcia stypendialnego dla studentów, co w sytuacji wzrostu kosztów utrzymania na studiach nie tylko wywoła negatywne reakcje studentów i ich rodzin, ale ograniczy lub zamknie drogę do zdobycia wyższego wykształcenia części młodych ludzi”.

Powiem tak, oczywiście widać brak jakiegoś takiego systemowego myślenia o polskiej nauce. Ale o tym, jako posłowie także Prawa i Sprawiedliwości, wnioskujemy... złożyliśmy już ponad tydzień temu wniosek o zwołanie dodatkowego posiedzenia Komisji i dyskusji w tych kierunkach. Nie będę o tym mówił. Nie będę mówił o upartyjnienu, więc teraz o tym najeździe działaczy na różnego rodzaju stanowiska. To jest może też temat na inną dyskusję niż dziś.

Ze smutkiem przyjmuję to, że tak łatwo i z taką olbrzymią ochotą przyjmujecie państwo to, by doprowadzić do upadku kolejne instytuty, które działają w nauce, tak jak słyszymy dzisiaj o Akademii Kopernikańskiej, tak jak już wcześniej ten rząd doprowadzał. To także niestety trzeba odnotować na minus. Pomysł tego, by dzielić, nawet w słusznej sprawie, domagając się większych pieniędzy na naukę, ale jednocześnie, by zabierać pieniądze Instytutowi Pamięci Narodowej... To, przepraszam, uważam za pomysł nie tylko niedorzeczny, ale po prostu pomysł, który jest z wielką szkodą dla państwa polskiego, ale w ogóle także dla polskiej nauki. Tam także pracują naukowcy. To, że akurat Instytut Pamięci Narodowej, który zajmuje się także, przypomnę, ściganiem zbrodni, traktuje się jako ten, co do którego Komisja Edukacji i Nauki ma występować o zmniejszenie jego budżetu, to jest to skandal. Skandal i zupełna niedorzeczność. To jest coś, pod czym na pewno ja się nie podpiszę i myślę, że mówię tutaj nie tylko w imieniu swoim, ale wszystkich posłów opozycji. I to jest też kompletne niezrozumienie. I takie myślenie

antypaństwowe. Tylko dlatego, że nie możemy, może, chwilowo obsadzić jakiegoś miejsca, to mamy go próbować zagłodzić?

Chciałbym także, żeby tutaj wybrzmiały słowa, powiedziałbym, naszego rozczarowania. Wielokrotnie pokazywaliśmy i pokazujemy, i będziemy pokazywać, że dla dobra polskiej nauki jesteśmy gotowi i chcemy współpracować. Chcemy także pomóc panu ministrowi i dlatego przygotowaliśmy poprawki, bo rozumiemy, że pozycja polityczna być może pana nie pozwala tego uzyskać. Natomiast chcemy i wydaje się... To nie jest tak, że to są poprawki, które przygotowaliśmy, żeby, nie wiem, wysadzić budżet w powietrze, tak jak to bywało w latach 2015–2023. Łącznie te poprawki są na razie na niecały 1 000 000 tys. zł – to na pewno nie wysadzi budżetu państwa. To pomoże polskiej nauce i dlatego będę prosił także wszystkich członków Komisji o to, aby wesprzeć te rozwiązania.

Tylko króciutko o nich powiem i już też kończę. Jakie to są rozwiązania i w ogóle skąd zabieram? Z rezerwy celowej – to jest, wydaje się, że niepotrzebne. Zresztą premier i jego ministrowie wielokrotnie krytykowali, jak w sumie ta rezerwa jest źle wydawana, więc może to też pomoże, żeby ich nie kusić...

Natomiast tak. 500 000 tys. na podwyżki wynagrodzenia dla pracowników uczelni wyższych... Te wszystkie propozycje się pokrywają mniej więcej z propozycjami pana ministra w tym piśmie do ministra finansów, więc mam nadzieję, że to będzie przyjęte z zadowoleniem. Następnie 140 000 tys. na podniesienie stypendiów dla doktorantów – to jest druga z poprawek. Trzecia dotyczy 50 000 tys. zwiększenia środków finansowych na działalność Polskiej Akademii Nauk. Czwarta poprawka dotyczy 250 000 tys. dodatkowych na zwiększenie środków finansowych na działalność Narodowego Centrum Nauki. I piąta z poprawek dotyczy zwiększenia środków finansowych na świadczenia dla młodzieży i pracowników dotkniętych problemem niepełnosprawności o 40 000 tys. Nie mamy... Też będziemy składali, bo jesteśmy także w trakcie rozmów, żeby zaproponować po prostu w odpowiedzialny sposób tę sumę dla Akademii Kopernikańskiej. Tylko tego dzisiaj nie mamy, ale na pewno także z tym będziemy występowali.

To tyle. Bardzo proszę przyjąć to jako chęć z naszej strony pomocy panu ministrowi. Wiem, że pan minister nie będzie mógł tego poprzeć, że musi teraz tak się zachować, a nie inaczej, żeby ochronić swoje stanowisko. Natomiast myślę, że członkowie Komisji mogą to wesprzeć, i o to apeluję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Matusik-Lipiec i pani poseł Bielawska się przygotowuje.

Poseł Katarzyna Matusik-Lipiec (KO):

Pani przewodnicząca, państwo ministrowie, Wysoka Komisjo, z dokumentów, które otrzymaliśmy na dzisiejsze posiedzenie Komisji, wynika jasno, że wydatki na naukę w roku 2025 wzrosną o 8% w relacji do wydatków w roku bieżącym. I to jest pierwsza rzecz, którą chciałabym podkreślić na początku.

Natomiast w dalszej kolejności chciałabym zapytać pana ministra, o ile w roku 2024 w relacji do roku 2023 wzrosły dochody Polskiej Akademii Nauk. Chciałabym też prosić pana ministra, żeby przedstawił Wysokiej Komisji, jak te wydatki na PAN wzrastały w latach 2015–2023.

Z informacji, które otrzymaliśmy jako członkowie podkomisji do spraw nauki i szkolnictwa wyższego, wynika, że na przykład w przypadku Narodowego Centrum Nauki przez 6 lat dotacja celowa na finansowanie badań naukowych wzrosła zaledwie o kilka procent – z 1 226 000 tys. do 1 392 000 tys. To, jeśli chodzi o przestrzeń tych 6 lat, to jest 166 mln więcej. Natomiast chciałabym przypomnieć Wysokiej Komisji, że w roku 2024 budżet NCN dzięki koalicji 15 października wzrósł o 200 000 tys. zł. Nie mam danych dotyczących PAN, ale wydaje mi się, że te relacje pomiędzy kwotami, które były przekazywane na PAN czy NCN, wyglądają podobnie.

Chciałabym też powiedzieć i nawiązać do ostatniego posiedzenia podkomisji nauki i szkolnictwa wyższego, na którym omawialiśmy sytuację NCN. Szanowni państwo, to, co mnie uderzyło w tej dyskusji, to jak gdyby z zgoda całego środowiska naukowego i takie przekonanie o tym, że NCN te środki, które dysponowało w ramach konkursów

grantowych, realizowało trochę z dala od polityki, przejrzystość, w taki sposób, że 96% środków, które otrzymywało NCN, było właśnie przeznaczane na dotacje celowe i granty dla naukowców. Ale to, co warto podkreślić, to to, że szczególną opieką i szczególną uwagą NCN objęło przede wszystkim młodych naukowców. 47% kwoty ogólnej, które przyznawano na dotacje, przyznawano właśnie młodym naukowcom. Ci młodzi naukowcy obecni na posiedzeniu podkomisji podkreślali, że dzięki tym konkursom grantowym, w których uczestniczyli, i tym środkom, które otrzymali na badania podstawowe, mogli funkcjonować w polskiej nauce, a część z nich nawet powróciła do Polski z zagranicy.

Tak że swoją wypowiedź chciałabym zakończyć takim wzmocnieniem wypowiedzi pani poseł Olko, która skierowała wniosek do Komisji o to, by zwiększyć środki Narodowego Centrum Nauki, bo jestem przekonana, że te środki zostaną bardzo dobrze wykorzystane i będą służyć polskiej nauce. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Bielawska i przygotuje się pan poseł. To ostatni z zapisanych do głosów posłów. Czy jeszcze ktoś z państwa? Nie widzę. Zamykam w takim razie listę.

Poseł Sylwia Bielawska (KO):

Pani przewodnicząca, panowie ministrowie, szanowna Wysoka Komisjo oraz zaproszeni goście obecni na dzisiejszym posiedzeniu, chciałabym tylko krótko podzielić się dwiema refleksjami.

Po pierwsze, przyznam, że z ogromnym zdumieniem przysłuchuję się tutaj – w zasadzie na każdym posiedzeniu Komisji – jak bardzo posłowie Prawa i Sprawiedliwości w tej chwili bronią polskiej nauki. Jak bardzo upominają się o to, że nauka jest niedofinansowana, że należałoby wspomóc naukowców i jak bardzo apelują właśnie do ministerstwa i do nas wszystkich, między innymi członków tej Komisji, o to, żeby dorzucić środków, ale zapominają o tym, że przez ostatnie lata tak naprawdę zagłodzili bardzo wiele instytucji nauki i nie przykładali zupełnie uwagi do tego, że w tych instytucjach dzieje się źle. Pieniądze były na wszystko inne, ale nie na naukę. Mówię to również jako przedstawiciel środowiska naukowego, w którym byłam przed przyjściem tutaj do Sejmu. Dlatego oburzające są te historie, które dzisiaj również wybrzmiały, a także groźba, która została skierowana przez pana posła Dolatę, który już wie, że pan prezydent na przykład nie podpisze ustawy i każdy kolejny również. Dziwi mnie to, ale oczywiście zostawiam to państwa ocenie.

Druga uwaga, którą chciałabym się podzielić, i tutaj zwracam się do panów ministrów. Rzeczywiście nie jestem zwolennikiem dosypywania pieniędzy jako remedium na rozwiązanie wszystkich problemów, bo to nie jest rozwiązanie, ale w wielu przypadkach – w przypadku tych, o których dzisiaj tutaj rozmawiamy – warto byłoby się przyjrzeć bliżej i zastanowić się, czy na etapie Komisji Finansów Publicznych, jeżeli znajdą się wolne środki, które będzie można przesunąć właśnie z obciążonych budżetów różnych instytucji, między innymi przywoływanego IPN, który wydaje, proszę sobie wyobrazić, środki na przykład na gry, na filmy, które nagrywa, czy na organizację obozów o charakterze piłkarskim. Nie wiem, czy to jest zadanie własne IPN akurat i tak bardzo należałoby tego bronić. To, jeżeli tam znajdą się te środki, to wnioskowałabym jednak, żeby rozsądnie przekazać je na poszczególne instytucje i na poszczególne części, które właśnie znajdują się w dziale nauka. Pamiętajmy, że dział nauka ma fundamentalne znaczenie dla rozwoju nas wszystkich. Każda złotówka, która jest zainwestowana w edukację, przynosi nam na pewno efekt, ale przyniesie ten efekt niestety po 5, 10, 15, a niekiedy nawet dopiero 20 latach. I pamiętajmy o tym, głosując nad poszczególnymi poprawkami.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Kryj.

Poseł Andrzej Kryj (PiS):

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni goście, chyba wszyscy zgadzamy się, że pieniędzy dla PAN, dla innych instytucji potrzeba więcej i powinniśmy szukać tych środków. Natomiast państwo, mam wrażenie, wybierają taką drogę troszkę

uproszczoną. I tu nawiążę do słów pana posła Schreibera, który mówił o IPN. Proszę państwa, nie można próbować ratować sytuacji w PAN czy w innych instytucjach, głodząc te, które się państwu nie podobają. A nie podoba się państwu IPN.

Chciałbym powiedzieć, że słuchając tutaj przed chwilą wypowiedzi o tych grach, które wydaje IPN, to jestem zaskoczony. IPN jest instytucją prowadzącą bardzo poważne badania naukowe, która zajmuje się znakomicie działalnością edukacyjną, która prowadzi bardzo szeroką działalność wydawniczą. Proszę państwa, wśród tych książek wydawanych przez IPN są publikacje pogłębiające wiedzę na temat historii poszczególnych regionów, ale są też świetne biografie – biografie, które powstawały na temat Daszyńskiego, działacza socjalistycznego, na temat Witosa, działacza chłopskiego, na temat wielu znakomych polskich dowódców itd. Państwo tę instytucję chcecie zgłodzić.

W tym roku zabierzecie pieniądze, dołożycie pieniędzy polskiej nauce, ale IPN to także, jak powiedziano, instytucja naukowa, a na dodatek zajmująca się kwestią zbrodni wobec narodu polskiego. Co zrobicie w kolejnych latach? Jeżeli będzie tych pieniędzy ciągle brakowało na te instytucje naukowe, to komu znowu zabierzecie? Więc nie ta droga, proszę państwa.

Ja chciałbym zaapelować. Zastanówcie się, czy warto niszczyć tak świetną instytucję, jaką jest IPN dla realizacji bieżących celów. Ponieważ to będzie dobre na rok 2025, natomiast te straty, które zostaną wprowadzone przez wasze działania do takiej właśnie instytucji jak IPN, będą później bardzo trudne do odwrócenia.

Za takim projektem budżetu, za projektem takiego budżetu, w ten sposób konstruowanego, myślę, że nikt rozsądny, patrzący naprawdę na to, jak funkcjonuje choćby ten IPN, nie powinien zagłosować. Przynajmniej ja głosować nie będę. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo panu posłowi.

Tylko jedna uwaga. Te instytucje wskazane przez panią poseł Olko to są instytucje, które same tworzyły swój budżet. I to, co jest naszym obowiązkiem jako posłów, to przyznanie się temu, czy ten budżet nie jest tzw. budżetem nadmiarowym – i to po prostu będziemy robić.

Poproszę panów ministrów o odpowiedzi na pytania zadane w trakcie dyskusji.

Minister nauki Dariusz Wiecek:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, ja przede wszystkim się cieszę z tej jedności, jeżeli chodzi o walkę o polską naukę, bo i koalicja, i opozycja w tym zakresie mówi jednym głosem. Chociaż tak jak słuchałem posłów dzisiejszej opozycji, to przypomniały mi się ostatnie 4 lata, jak siedziałem po drugiej stronie barykady, i mówię: „Kurczę, dokładnie to samo bym powiedział”. Więc to tak wygląda – bo przecież znamy się, więc wiemy, jak to jest.

Ale mówiąc uczciwie, drodzy państwo z dzisiejszej opozycji, uderzcie się w piersi, bo prawda jest taka – i to, co powiedziałem, co stało się w roku 2024 – poziom tego, jak tu powiedziała pani poseł Bielawska, zgłodzenia był straszny. Jeszcze raz chcę podkreślić: rok 2024 – 7 000 000 tys. więcej na polską naukę. 7 000 000 tys. więcej. Tak więc to są rzeczy, które najlepiej pokazują, jak rząd 15 października i pan premier podchodzi do polskiej nauki.

Natomiast chcę zwrócić uwagę na jedną rzecz. Zawsze przy ustalaniu budżetu... i doskonale też wszyscy państwo, którzy funkcjonowali w Sejmie i te budżety głosowali, wiecie, że budżet jest zawsze elementem kompromisu. Ja myślę, że te wszystkie rozmowy ze środowiskiem, te nasze bieżące kontakty powodują to, że mamy pełne rozeznanie, jakie są potrzeby środowiska. Szczerze mówiąc, dzisiaj, jeżeliby była możliwość dołożenia 2 000 000 tys. więcej czy 3 000 000 tys. więcej, to oczywiście wszystko byśmy elegancko zagospodarowali. W ogóle nie ma żadnego problemu, bo takie są potrzeby. Natomiast budżet jest elementem kompromisu i chcę wszystkim państwu oświadczyć: ja ten budżet w takiej formule, jaka została przyjęta przez polski rząd, akceptuję w 100%. Wiedząc, że to musi być element kompromisu, wiedząc, co się stało w roku 2024, bo trzeba uczciwie do tego podejść. I wiedząc, że z pełną świadomością, po ciężkich rozmowach z ministrem finansów, zaakceptowaliśmy to, że to, co zrobiliśmy w roku 2024, przenosimy na rok 2025, i to będzie bazowe do tych wszystkich dodatkowych środków i do tego wszystkiego, o czym tutaj mówimy.

Co do szczegółowych rzeczy, bo tutaj pojawiło się parę pytań szczegółowych, to może po kolei.

Pani poseł Olko – sprawa NCN, wzrost nakładów proponowany 180 000 tys. Chcę powiedzieć tak – to gdzieś tutaj chyba już padło, bo o tym mówiliśmy. Budżet NCN do roku 2024 to był typowy budżet mrożenia. Tam nie było żadnych dodatkowych środków. Nie wziąłem tego wykresu, można to sobie zobaczyć, jak to wszystko wyglądało. Analizowaliśmy to z panem dyrektorem – to był rzeczywiście budżet mrożenia.

Jedną z pierwszych decyzji, którą podjąłem, w uzgodnieniu również z ministrem finansów – bo nie wiem, czy państwo pamiętacie wystąpienie ministra finansów, który mówił o NCN, bo była dokładnie taka sama sytuacja jak w tym roku, więc mówił o NCN – i z pełną świadomością podjęliśmy decyzję, że ten budżet trzeba o 200 000 tys. zwiększyć. Tak więc to była jedna z pierwszych decyzji, którą zrobiliśmy, i zwiększyliśmy budżet NCN o 200 000 tys. zł. Teraz oczywiście też chcę zwrócić na to uwagę, że dyskusja jest taka: zwiększyliśmy budżet do 1 600 000 tys., więc jeżeli dzisiaj mówimy o tych wskaźnikach, to już mówimy o wskaźniku na rok 2025 od tego 1 600 000 tys. Czyli nie mówimy od tego 1 400 000 tys., który był planowany, tylko już mówimy od tego, co zrealizowaliśmy z pełną świadomością. Zwracam tylko na to uwagę, żebyśmy mieli w pamięci, że tak to wszystko wygląda.

Te możliwości, biorąc pod uwagę deficyt budżetowy, z jakim mamy do czynienia... Jest to rekordowy deficyt. Nie chcę na posiedzeniu Komisji Edukacji i Nauki uprawiać polityki i nie chcę mówić, z czego ten deficyt wynika, ale prawda jest taka, że musimy spłacać również te wszystkie wcześniejsze zobowiązania. Tak więc ten deficyt jest ogromny, we wszystkich ministerstwach musieliśmy poczynić pewne oszczędności. Tak więc ten deficyt również spowodował to, że mimo proponowanych 300 000 tys. zł... bo chcę państwu powiedzieć, że przecież doskonale wiem, jakie są potrzeby, i pewnie pan dyrektor NCN to potwierdzi, bo przecież mówiliśmy o tych 300 000 tys. zł, że one są potrzebne, jeżeli chodzi o środki dla NCN. Pan minister Domański znalazł jeszcze dodatkowo, oprócz wyrównania – bo rzeczywiście tam było troszkę początkowo źle, to już nie chcę mówić o szczegółach – całego budżetu dotyczącego nauki, dodatkowe 50 000 tys. zł.

I dzisiaj też się wsłuchujemy w te wszystkie głosy, które są ze strony środowiska, też się wsłuchujemy w państwa uwagi. Chcę państwa zapewnić, że budżet jest w trakcie. Dyskutujemy. Przecież budżet ostatecznie ustala Wysoki Sejm, będziemy nad tym głosować, więc będziemy w tym zakresie próbowali oczywiście jakieś rozwiązania znaleźć. Jak się nie uda, będziemy próbowali to robić w trakcie roku budżetowego, ale jedno jest pewne i możecie być państwo pewni, mówię to publicznie: zdajemy sobie sprawę z tego, co to jest NCN dla polskiej nauki. Jeżeli nie zdawalibyśmy sobie z tego sprawy, to nie zwiększylibyśmy tego budżetu o 200 000 tys. w roku 2024. Tak więc cieszę się, że już teraz i opozycja, i koalicja w tym zakresie się zgadzają.

Jeżeli chodzi o obligacje – pani posłanka Olko pytała o kwestie dotyczące obligacji – to jest kolejne porządkowanie budżetu państwa i wyciągnięcie z tej ustawy okołobudżetowej kwestii dotyczących obligacji. Ponieważ, jak państwo wiecie – ci, którzy byli w poprzedniej kadencji – ta ustawa okołobudżetowa to był właściwie taki drugi budżet, czyli te obligacje, one tam na te wszystkie fundusze... Nie wnioskuję, czy słusznie, niesłusznie, ale generalnie to był drugi budżet – na to zresztą zwracała uwagę Komisja Europejska, że w tym zakresie musimy również to porządkować.

W związku z czym pan minister finansów z pełną świadomością w dużej części wycofał z ustawy okołobudżetowej również te kwestie dotyczące obligacji, w tym obligacji na IDUB-y, czyli uczelnie badawcze w Polsce, które rzeczywiście co roku od 5 lat dysponują kwotą 487 000 tys. czy 490 000 tys. w obligacjach, które zgodnie z ustawą są tym uczelniom przekazywane stricte na badania, i teraz to się znalazło w budżecie. W związku z czym wiem, że również środowisko akademickie, uczelnie wyższe też proszą o to, ażeby wrócić do tego, co było, czyli żeby to się znalazło w ustawie okołobudżetowej. I ten wniosek jest złożony.

Będziemy oczywiście rozmawiali z panem ministrem finansów na ten temat. Nie wiem, co w tej sprawie można zrobić i co się uda zrobić, ale na pewno będziemy w tej sprawie dyskutować, rozmawiać, bo być może to jest rzeczywiście rozwiązanie jakby tego problemu, chociażby jeżeli chodzi o NCN.

Instytuty PAN. Chcę po pierwsze powiedzieć, że z Polską Akademią Nauk jesteśmy cały czas w dialogu, więc wszystkie jakiegokolwiek doniesienia, które się pojawiają, że, nie wiem, likwidujemy, zamykamy, niszczymy, to jest po prostu nieprawda. Mam wrażenie, że to jest ze względu na proces, który mamy, dotyczący projektu nowelizacji ustawy o Polskiej Akademii Nauk. To pewnie jest to też taki element negocjacji, które prowadzimy. Ale ja tutaj nie wyobrażam sobie, że w tej sprawie nie dojdziemy do porozumienia, bo te rozmowy przebiegają już bardzo dobrze, więc ze spokojem do tego podchodzę.

Ale mówię o tej ustawie dlatego, że propozycja, którą dzisiaj przedstawia ministerstwo, jest taka, że Polska Akademia Nauk powinna funkcjonować w całym systemie polskiej nauki, powinna funkcjonować w systemie, za który odpowiada minister nauki w Polsce. I to nie jest element jakichś złych emocji czy chęci przejęcia czegokolwiek, bo w ogóle nie o to chodzi. Całe te problemy wynikają właśnie z tego. Czyli, mówiąc krótko, kiedy była robiona ustawa budżetowa na rok 2024, ja się dopiero dowiedziałem – też zawsze człowiek się przyznaje, bo też się człowiek w tym zakresie również uczy, i też trzeba sobie zdawać z tego sprawę – że Polska Akademia Nauk podlega pod kancelarię premiera. Tak więc w sposób naturalny, prognozując jakieś tam rzeczy, w ogóle tego nie ujmowaliśmy.

Ponieważ całe ministerstwo, jak pracuje nad subwencją dla uczelni, nad tymi wszystkimi jednostkami, które podlegają pod ministerstwo, jest hasło 30% – my od razu naliczamy. Naprawdę w ministerstwie pracują od kilkudziesięciu lat wybitni fachowcy w tym zakresie, oni są w stanie to zrobić. Tak więc w ostatnim momencie, jak powiedzieliśmy, po prostu było wystąpienie PAN o to, ażeby zwiększyć budżet PAN o 180 000 tys., z tym przeznaczeniem, o którym mówił pan poseł Dolata, czyli wynagrodzenia. Zatwierdziliśmy to. Później się pojawił problem, jak regulować te wynagrodzenia w instytutach, więc też pomogliśmy Polskiej Akademii Nauk – i prezydium, i prezesowi PAN – i jeszcze znaleźliśmy w swoim budżecie 10 000 tys., w związku z czym 190 000 tys. zasiliło instytuty PAN. To znowu pokazuje, jak do tego podchodzimy.

Natomiast ta sprawa musi zostać rzeczywiście rozwiązana systemowo. I co do tego nie ma wątpliwości, że rzeczywiście, jeżeli chodzi o Polską Akademię Nauk i o instytuty, to od razu chcę zasygnalizować – bo państwo mówicie: „A bo to tam jest niewielka grupa” i tak dalej – to jest 10 tys. ludzi zatrudnionych w instytutach, to jest 69 instytutów, to naprawdę jest potężna machina. To nie jest tak, że to jest instytucja, która gdzieś tam sobie cichaczem funkcjonuje. Ona jest mała, bo oddzielmy korporację od instytutów – bo to jest kluczowa sprawa. Cały problem dzisiaj polega na tym w PAN, że z jednej strony jest korporacja, która ma dział 67 w budżecie – i te koszty są pokrywane, nie ma tutaj żadnego problemu – ale z drugiej strony są instytuty, którym subwencje z kolei na podstawie tych wyliczeń dajemy w ramach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. I tu się po prostu pojawia ten problem.

My poprosiliśmy... To też, żebyście państwo wiedzieli, bo może to jest taki moment, że trzeba uczciwie o tym mówić – średnie wynagrodzenie za rok 2023 w instytutach Polskiej Akademii Nauk waha się, takie są widełki, między 6,2 tys.... Tu sobie zanotowałem to najniższe. Jest taki instytut, nie będę wymieniał gdzie. Natomiast są takie instytuty, gdzie średnie wynagrodzenie jest 13,5 tys. W związku z tym... I żeby była jasność: nie mówię tego, broń Boże, przeciwko komuś – żebyście państwo też dobrze nas w tym wszystkim zrozumieli. Tym instytutom, którym trzeba pomóc, trzeba pomóc – co do tego nie ma żadnej wątpliwości.

Też chcę powiedzieć, bo to też uczciwie trzeba powiedzieć: ja poprosiłem w czerwcu Departament Budżetu i Finansów, żeby biorąc pod uwagę te sygnały, które płyną z instytutów, rzeczywiście w tym roku spróbować znaleźć jeszcze w budżecie Ministerstwa Nauki środki dla instytutów Polskiej Akademii Nauk. Tak więc, wiecie państwo, jak to się dzieje. To się dzieje tak, że nie wiem, ktoś nie wykonał umowy, ktoś nie będzie mógł w tym roku wydać środków finansowych, więc będziemy starali się w tym zakresie udzielić takiej pomocy dla PAN. Pewnie będzie pytanie o rząd wielkości. Myślę, że rozmawiamy o kwocie około 40 000 tys. zł – 50 000 tys. zł. W związku z tym, jeżeli takie coś by się udało, to też by to na pewno pomogło, jeżeli chodzi o instytuty w tych różnych bieżących sprawach.

Tak więc w tym kontekście – pan poseł Dolata jest pewny, że Akademia Kopernikańska nie zostanie zlikwidowana, bo żaden prezydent do końca świata, jak zrozumiałem, nie

podpisze takiego projektu ustawy... No właśnie. Natomiast prawda jest taka, że najpierw projekt ustawy musi być zatwierdzony przez Sejm, Senat i dopiero trafia do prezydenta.

Natomiast, jak mówimy o Akademii Kopernikańskiej, to też chcę, żebyście państwo dobrze to zrozumieli. Otóż, Akademia Kopernikańska powstała trochę w kontrze do Polskiej Akademii Nauk.

Posel Witold Wojciech Czarnecki (PiS):

Wcale nie.

Minister nauki Dariusz Wieczorek:

Jeżeli tak państwo uważacie, że nie, to ja muszę powiedzieć, że mam wrażenie, że tak – że to niestety tak było robione. Nie ma żadnego powodu, dla którego w kraju Unii Europejskiej, jakim jest Polska, funkcjonowałyby dwa tego typu podobne instytucje, o takim samym zakresie działania. W związku z czym dzisiaj bardzo się cieszę, że jest ta dyskusja, jeżeli chodzi o PAN – o nowelizacji ustawy, o tym, żeby rzeczywiście poprawić funkcjonowanie instytutów, żeby były jasne relacje między instytutami a korporacją – bo myślę, że to zakończy temat dotyczący funkcjonowania PAN, bo ona jest bardzo potrzebna w systemie polskiej nauki.

Natomiast jeżeli chodzi o Akademię Kopernikańską, to to jest m.in. problem PAN, bo konia z rżędem temu, kto powie, po co było w listopadzie 2023 r. przekazywanie Akademii Kopernikańskiej 30 000 tys. w obligacjach; po co było przekazywanie w grudniu dodatkowej 20-milionowej subwencji, 50 000 tys. – wystarczyło zasilić tymi środkami PAN i nie byłoby tego problemu, o którym w tej chwili dyskutujemy. Mówię tylko uczciwie, żebyśmy zdawali sobie z tego sprawę, jak dzisiaj mówimy: „brakuje 50 000 tys.”. my wiemy, gdzie one są, bo one są w Akademii Kopernikańskiej.

Nie chcę się odnosić do tego, jak funkcjonuje Akademia Kopernikańska, bo pewnie jak będziemy rozmawiali na posiedzeniu tej Komisji o przyszłości polskiej nauki, to będzie okazja, żeby również tam powiedzieć trochę więcej szczegółów. Ale jedno jest pewne. Znamie mnie państwo, że jestem człowiekiem kompromisu, ale jeżeli jestem przekonany co do likwidacji Akademii Kopernikańskiej, to tam musi się dzieć bardzo źle, i potwierdzam, że tam się dzieje bardzo źle. Natomiast co do szczegółów zostawmy, bo pewnie będzie okazja, żebyśmy o tym mogli podyskutować.

Jeżeli chodzi o kwestie dotyczące tych poprawek – pan poseł Schreiber sygnalizował, że to budżet kapitulacji. Ja bym tak chciał kapitulować w stosunku do tych danych dotyczących nakładów na naukę, jak my przez te 2 lata, czyli – 22% + 5% – 27% wzrostu na naukę w przeciągu 2 lat, to gratuluje. Jeżeli to jest kapitulacja i ktoś mówi, że to jest kapitulacja, to już bym prosił, żebyśmy nie manipulowali, bo nie o to w tym wszystkim chodzi.

Ja się ogromnie cieszę i wsłuchuję się w głosy środowiska, i przyznam się szczerze, że cieszę się ogromnie, że te głosy różne padają. Ponieważ jak sobie przypominam poprzednie lata, to tam mimo tej zapaści w nauce, nie było takiej, jakby, krytyki, bo wszyscy wiedzieli, że jak będzie jakaś krytyka, to zaraz minister utnie tam dofinansowanie, zaraz nie będzie pieniędzy – wszyscy cichaczem siedzieli. Jak teraz jest koalicja, która rozmawia, dyskutuje, nawet na trudne tematy, nawet się spieramy, nawet mówimy, że są różnice między nami, to znaczy, że to się dobrze dzieje, że to tak właśnie powinno być, że powinniśmy te poglądy między sobą wymieniać. Cieszę się, że tak jest, i ten dialog ze środowiskiem, mogę państwa zapewnić, będzie cały czas.

Natomiast funkcjonujemy w realiach budżetowych. W związku z tym, jeżeli funkcjonujemy w realiach budżetowych, to możemy rozmawiać o środkach, jakimi dysponujemy. Ja ten budżet zatwierdzałem i ja za tym budżetem absolutnie byłem, bo wiem, jak wyglądają potrzeby innych ministerstw i innych obszarów. Wiem, jak wygląda kwestia nakładów na bezpieczeństwo, bo to jest dzisiaj absolutnie kluczowa sprawa.

Zatem prosiłbym, żebyście państwo ten budżet na naukę poparli, a my... jak będziemy dyskutowali o przyszłości nauki, to przedstawię państwu cały program dotyczący tych wszystkich działań, które mamy na najbliższe lata, jeżeli chodzi o kwestie związane z porządkowaniem tych różnych obszarów. Ponieważ myślę, że wymaga to przede wszystkim dzisiaj uporządkowania i efektywnego wydawania środków finansowych, bo mam wrażenie, że wiele z tych środków niestety nie wydajemy dobrze i one się po prostu w tym

całym systemie nauki marnują. Ale o tym musimy rozmawiać, trzeba sobie o tym uczciwie mówić i my takie rozmowy ze środowiskiem prowadzimy.

I były pytania do pana ministra Gzika, to oddaję głos.

Sekretarz stanu w MNiSW Marek Gzik:

Ja już może nie będę się odnosił do słów pana posła Dolaty, tylko do pana posła Czarneckiego, ponieważ już od pewnego czasu dyskutujemy kwestię patentów. Proszę państwa, w mojej ocenie – ale myślę, że wielu przedstawicieli środowiska akademickiego – to, czy my tych patentów mamy więcej, czy mniej, to nie to nie jest tak naprawdę obiektywny parametr rozwoju polskiej nauki.

Posel Witold Wojciech Czarnecki (PiS):

Ale jest w budżecie zadaniowym.

Sekretarz stanu w MNiSW Marek Gzik:

Tak, w budżecie zaznaczyliśmy 200 projektów, 200 złożonych wniosków o patenty. Też uważam, że powinniśmy rozliczać się z tych, które są przyznawane, bo proszę państwa, takie stymulowanie trochę sztuczne tego, że będziemy rozliczać te, które są składane, to nie jest ten kierunek, który nas tak naprawdę interesuje. Nas interesuje, żeby były składane te, które z dużym prawdopodobieństwem uzyskają ten status patentu krajowego, a szczególnie międzynarodowego. Pamiętajmy o tym, że koszt takiego patentu międzynarodowego to zaczynamy od 50–70 tys. zł, a więc to są dość duże wydatki, więc chcemy, żeby to były dobre patenty, które przede wszystkim mają później szansę wdrożenia. Ponieważ patentować w wymiarze międzynarodowym po to, żeby się tym pochwalić, można wiele różnych wynalazków i pewnej nowej wiedzy, tylko że chodzi też o to, żeby to później był potencjał wdrożeniowy. I to jest dopiero jakość – a nie to, że ktoś złoży, a nie nawet, że otrzyma taki patent, tylko ile tak naprawdę spośród tych patentów, na które chcemy wykładać środki finansowe, trafi jako nowa technologia, produkt na rynek, i to jest dla nas główna miara.

Tu jeszcze, panie pośle, bo kolejny raz pan poseł był uprzejmy wracać do instytucji, którą reprezentował. Proszę państwa, my zaledwie od roku, że tak powiem, mamy wpływ na to, co się dzieje. To co znaczy, że my w tym roku, kiedy instytucja została zlikwidowana?

Posel Witold Wojciech Czarnecki (PiS):

Za waszych rządów...

Sekretarz stanu w MNiSW Marek Gzik:

Przepraszam, kto ustalał budżet na ten rok, który zlikwidował instytucję pana posła? Proszę mi podesłać, bo ja tego nie widziałem, te wypowiedzi pana posła, gdzie pan poseł walczył w poprzedniej kadencji, gdy była mowa o ustawie budżetowej, o środki dla pana posła instytucji. Ja bym polecał, ponieważ jest wielu posłów w Prawie i Sprawiedliwości, którzy zadbali o swoje instytucje, które reprezentowali. Znakomicie poseł, minister Czarnek potrafił dbać o swoje środowisko, z którego się wywodzi, i szczególnie swój okręg wyborczy. Tak że, panie pośle, były dobre przykłady w środowisku państwa, gdzie dbano rzeczywiście o swój ośrodek, a tu z tych wszystkich suchych danych wynika to, że po prostu pan poseł, nie wiem, z jakich powodów, o to nie zadbał i być może upadła zacna instytucja.

Zapraszam do rozmowy. Jeżeli usiadziemy, porozmawiamy, pan poseł przekona kierownictwo resortu, że tak zacna instytucja zasługuje na to, żeby w sposób szczególny ją potraktować i poszukać środków – nie wykluczam, że je znajdziemy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Mamy....

Posel Zbigniew Dolata (PiS):

Pani przewodnicząca, jeszcze ad vocem.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Mamy tak...

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Ad vocem do wystąpienia pana ministra.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Mamy wniosek koreferentów o pozytywne zaopiniowanie projektu budżetu państwa w zakresie części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka; planów finansowych NCBiR, NCN, NAWA, Centrum Łukasiewicz, projektu budżetu państwa w części 67 – Polska Akademia Nauk oraz pozytywne zaopiniowanie projektu budżetu części 90 – Akademia Kopernikańska, z propozycją wpisania do tej pozytywnej opinii informacji dla Komisji Finansów Publicznych: „Mając na uwadze znaczenie nauki dla rozwoju, Komisja proponuje zwiększenie budżetu na naukę z przeznaczeniem na działalność Narodowego Centrum Nauki. Jako źródło finansowania Komisja wskazuje środki pozyskane ze zmniejszenia wydatków m.in. Instytutu Pamięi Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji”.

I mamy pięć poprawek...

Poseł Adrian Witeczak (KO):

A Kancelaria Prezydenta?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Taka jest propozycja.

Mamy pięć poprawek do budżetu państwa złożonych przez pana posła Schreibera. W takim razie w takiej kolejności, że najpierw głosujemy pozytywną opinię...

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Pani przewodnicząca...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

...z uwagą do...

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Pani przewodnicząca, pan minister powiedział, że jesteście w dialogu, więc ja bardzo proszę, żeby ten dialog był, tak?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Panie pośle, zamknęliśmy listę... zamknęliśmy listę mówców, państwo mieliście swój nieograniczony czas na wygłoszenie swoich wystąpień.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Pani przewodnicząca, pan minister sobie doskonale poradzi z odpowiedzią na moje pytanie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Teraz przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za przyjęciem pozytywnej opinii...

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Pani przewodnicząca, zgłaszał się jeszcze dyrektor biura Akademii Kopernikańskiej.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

...do projektu budżetu państwa w części 67 – Polska Akademia Nauk, budżetu państwa w części 90 – Akademia Kopernikańska, w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka oraz planów finansowych NCBiR, NCN, NAWA, Centrum Łukasiewicz, z uwagą, którą przeczytałam wcześniej? Proszę bardzo, kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy państwo zagłosowali? Dziękuję.

Poproszę o wyniki głosowania. Głosowało 26 posłów. Za – 18 przeciw – 8, nikt się nie wstrzymał. W takim razie Komisja pozytywnie zaopiniowała budżety w częściach, które do tej pory omawialiśmy.

Teraz przystępujemy do głosowania poprawek złożonych przez pana posła Schreibera. Będziemy je głosować w kolejności, jaką przedstawił pan poseł.

Poseł Dorota Olko (Lewica):

Ale czy możemy zobaczyć te poprawki w ogóle?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czyli poprawka nr 1 dotyczy 500 tys. zł...

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

500 000 tys.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Przepraszam – 500 000 tys. zł. To są podwyżki wynagrodzeń dla pracowników uczelni wyższych.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o wyniki głosowania. Głosowało 24 posłów. Za głosowało 8, przeciw – 15, 1 poseł się wstrzymał.

Poprawka nr 2. 140 000 tys. zł – podniesienie stypendiów dla doktorantów. Kto z państwa posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o wyniki głosowania. Głosowało 26 posłów. Za – 8, przeciw – 14, wstrzymało się 4 posłów.

Poprawka nie uzyskała pozytywnej opinii Komisji.

Poprawka nr 3. 50 000 tys. zł – Polska Akademia Nauk. Kto z państwa posłów jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję państwu.

Proszę o wyniki głosowania. Głosowało 26 posłów. Za – 8, przeciw – 16, wstrzymało się 2.

Poprawka nie uzyskała rekomendacji Komisji.

Poprawka nr 5 dotyczy 40 000 tys. zł...

Sekretarz Komisji Agnieszka Kalinowska-Wójcik:

Nr 4.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

A tak, przepraszam. Przepraszam – poprawka nr 4. 250 000 tys. zł – NCN. Kto z państwa posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o wyniki głosowania. Głosowało 25 posłów. Za – 8, przeciw – 15, wstrzymało się 2.

Poprawka nr 5. 40 000 tys. zł – świadczenia dla młodzieży i pracowników. Bardzo proszę. Kto jest za?

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Jakich pracowników, pani przewodnicząca?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pracowników... Już zaraz, pani poseł, dokładnie przeczytam: „pracowników dotkniętych problemem niepełnosprawności”.

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Właśnie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Proszę bardzo. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o wyniki głosowania. Głosowało 26 posłów. Za głosowało 9, przeciw – 15, wstrzymało się 2.

Poprawka nie uzyskała rekomendacji Komisji.

Powiem tylko informacyjnie dla państwa posłów – opinia zostanie przekazana, ale również poprawki, które negatywną opinię...

Sekretarz Komisji Agnieszka Kalinowska-Wójcik:

Nie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Nie? Aha, rozumiem. Dobrze. W takim razie zamknęliśmy budżet.

Pozostał nam do wykonania jeszcze jeden obowiązek – zgłoszenie posłów sprawozdawców...

Sekretarz Komisji Agnieszka Kalinowska-Wójcik:

Nie, jeszcze część 30.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

To po części 30, aha. OK.

Tutaj panie z sekretariatu Komisji podpowiadają, że posła sprawozdawcę wybierzemy do całości po zakończeniu części 30.

Bardzo dziękuję panom ministrom, dziękuję gościom.

Przystępujemy... Ale państwo posłowie jeszcze pracują.

Posel Elżbieta Gapińska (KO):

Głosowania są, jeszcze druga część.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Przystępujemy do części 30. Została nam do zaopiniowania część 30 budżetu – Oświata i wychowanie. Poproszę pana ministra Henryka Kiepurę. Proszę o przedstawienie części 30 budżetu.

Może minutkę, bo widzę, że jeszcze.... Bardzo proszę tych państwa, którzy już nie są zainteresowani częścią 30, o opuszczenie sali, a my za chwileczkę przystąpimy do dalszej pracy.

Dobrze, panie ministrze, oddaję panu głos.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Henryk Kiepura:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Jeszcze chwileczkę. Bardzo proszę państwa posłów o zajęcie miejsc i o ciszę. Dobrze, zaczynamy.

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepura:

Pani przewodnicząca, wysoka Komisjo, propozycje w części 30 – Oświata i wychowanie dotyczą funkcjonowania ministerstwa i naszych jednostek.

Dochody budżetu państwa w części 30 – Oświata i wychowanie zaplanowano w wysokości 9448 tys. zł. Z tego w dziale 750 – Administracja publiczna 100 tys., a w dziale 801 – Oświata i wychowanie 9348 tys. zł. Zaplanowane dochody na 2025 r. są wyższe o 8,7% w stosunku do planu dochodów ujętych w ustawie budżetowej na rok 2024 i wynikają głównie z wyższych wpływów w dziale 801 – Wydatki budżetu państwa w części 30.

W projekcie ustawy budżetowej na 2025 r. w części 30 – Oświata i wychowanie wydatki zaplanowano w łącznej kwocie 924 765 tys. zł, co oznacza wzrost o 17,7% w stosunku do ustawy budżetowej na 2024 r. Wzrost planowanych wydatków w 2025 r. w porównaniu do roku 2024 wynika przede wszystkim z: uwzględnienia całorocznych skutków podwyższenia od 1 stycznia 2024 r. wynagrodzeń nauczycieli początkujących o 33% oraz nauczycieli mianowanych i dyplomowanych o 30%; zaplanowania środków na wzrost od 1 stycznia 2025 r. wynagrodzeń osób objętych i nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń o 5%; ujęcia środków na sfinansowanie funkcjonowania oddziałów dziecięcych dla dzieci trzy-, sześciolletnich w szkołach polskich przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej; uwzględnienia środków na sfinansowanie wzrostu wynagrodzeń egzaminatorów biorących udział w przeprowadzaniu poszczególnych typów egzaminów zewnętrznych w związku ze wzrostem wynagrodzeń nauczycieli od 1 stycznia 2024 r.; przyznania dodatkowych środków na zadania realizowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Centrum Informatyczne Edukacji – jednostkę podległą ministerstwu, związaną z cyberbezpieczeństwem oraz funkcjonowaniem systemów informatycznych wspierających system oświaty; uwzględnienia środków na zachowanie trwałości projektów realizowanych przy udziale środków z Unii Europejskiej; zwiększenia środków na bieżące utrzymanie szkół polskich za granicą oraz zakup podręczników dla tych szkół, zaplanowania dodatkowych środków na zadania związane z organizowaniem olimpiad szkolnych oraz na realizację zadania związanego ze wspieraniem uczniów szczególnie uzdolnionych; zwiększenia środków na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w ramach programu Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego na lata 2021–2027.

Wydatki w części 30 realizowane będą w sześciu działach klasyfikacji budżetowej.

Dział 801 – Oświata i wychowanie. W dziale 801 – Oświata i wychowanie zaplanowano wydatki na kwotę 803 231 tys., co stanowi 86,9% wydatków zaplanowanych w całej

części 30 – Oświaty i wychowanie. W ramach działu 801 – Wydatki rozdysponowano pomiędzy sześć rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

W rozdziale 80135 – Szkolnictwo polskie za granicą zaplanowano kwotę wydatków w wysokości 75 297 tys. zł, to jest o 32,7% więcej niż w ustawie budżetowej w 2024 r. Powyższe wydatki planuje się przeznaczyć na: funkcjonowanie szkół polskich za granicą oraz finansowanie wyjazdów nauczycieli polskich do środowisk polonijnych w celu nauczania języka polskiego, geografii oraz historii Polski; realizację zadań wynikających z przystąpienia do konwencji o statucie szkół europejskich, jak również zakup podręczników i innych pomocy dydaktycznych dla oświaty polonijnej; zadanie realizowane przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą; zadania realizowane centralnie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej związane ze wspomaganiem oświaty polonijnej i organizacją współpracy szkół funkcjonujących w systemie oświaty innych państw i szkołami organizacji społecznych Polaków ze szkołami w Polsce.

W rozdziale 80143 – Jednostki pomocnicze szkolnictwa zaplanowano kwotę wydatków w wysokości 59 824 tys. zł, to jest o 66,2% więcej niż w ustawie budżetowej na 2024 r. W ramach planowanych wydatków w tym rozdziale przewidziano środki na działalność Centrum Informatycznego Edukacji oraz na funkcjonowanie Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, który prowadzi działalność obsługującą zespoły szkół i szkoły polskie za granicą. Dodatkowo Centrum Informatyczne Edukacji będzie realizowało projekty z udziałem środków Unii Europejskiej w ramach programu funduszy europejskich na lata 2021–2027.

W rozdziale 80145 – Komisje egzaminacyjne przewidziano kwotę wydatków w wysokości 311 449 tys. zł, to jest o 16,1% więcej w stosunku do kwot z 2024 r. Wydatki w rozdziale 80145 przeznaczone są na statutową działalność Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (CKE) oraz ośmiu okręgowych komisji egzaminacyjnych w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi, Łomży, Poznaniu, Warszawie oraz we Wrocławiu, które podlegają centralnej komisji, związane z organizacją i przeprowadzeniem egzaminów zewnętrznych. Ponadto CKE oraz Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie będą realizowały projekty z udziałem środków Unii Europejskiej w ramach programu funduszy europejskich na lata 2021–2027.

W rozdziale 80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli zaplanowano wydatki w wysokości 73 417 tys. zł, to jest o 7,4% więcej niż w roku 2024. Planowane wydatki przeznaczone zostaną na: funkcjonowanie Ośrodka Rozwoju Edukacji oraz Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, ogólnokrajowe formy doskonalenia zawodowego nauczycieli zgodnie z zapisami art. 70a Karty nauczyciela, organizowanie w kraju za granicą doskonalenia zawodowego nauczycieli pracujących wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą.

W rozdziale 80180 – Działalność badawczo-rozwojowa zaplanowano środki w wysokości 8980 tys. zł, to jest o 17,7% więcej niż w roku 2024, na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej na lata 2021–2027.

W rozdziale 80195 – Pozostała działalność zaplanowano kwotę 274 264 tys. zł, to jest o 16% więcej niż w 2024 r. W ramach rozdziału finansowane i dofinansowane będą zadania realizowane centralnie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Zaplanowane środki przeznaczone będą głównie na: składki do organizacji międzynarodowych, przeprowadzenie międzynarodowych badań edukacyjnych, nagrody ministra edukacji dla nauczycieli za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze, wsparcie organizacji olimpiad, konkursów i turniejów, tworzenie ram organizacyjno-prawnych systemu kształcenia ogólnego, zawodowego i ustawicznego, projekty realizowane w ramach Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży, finansowanie realizacji zadań modułu edukacyjnego rządowego programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce, wsparcie organizacji „Ogólnopolskiego programu pomocy wybitnie uzdolnionym uczniom”, dofinansowanie zakupu podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych i słabowidzących, prowadzenie postępowań o dopuszczenie podręczników do użytku szkolnego do kształcenia ogólnego, w tym dla mniejszości narodowych, zapewnienie podręczników przeznaczonych do kształcenia uczniów w zakresie niezbędnym do podtrzymania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej, dotacje celowe na finansowanie i dofinansowanie

kosztów inwestycji i zakupów inwestycyjnych w obszarze oświaty i wychowania dla podmiotów tworzących system oświaty oraz podmiotów wspierających system oświaty.

W ramach środków na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej zaplanowano wydatki na realizację projektów unijnych w ramach funduszy europejskich na lata 2021–2027.

Wydatki w części 30 – Oświata i wychowanie zaplanowane zostały również w następujących działach klasyfikacji budżetowej.

Dział 750 – Administracja publiczna. W tym dziale wydatki budżetowe zaplanowano w dwóch rozdziałach, to jest w rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej w wysokości 100 000 tys. zł, oraz w rozdziale 75076 – Prezydencja Rzeczypospolitej Polskiej w Radzie Unii Europejskiej w 2025 r. w grupie wydatków bieżących w wysokości 100 tys. zł. Łącznie w dziale 750 – Administracja publiczna zaplanowano środki w wysokości 100 100 tys. zł, to jest o 8,5% więcej niż w ustawie budżetowej na 2024 r.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa. W tym dziale zaplanowano wyłącznie środki na wydatki bieżące w wysokości 50 tys. zł. W ubiegłym roku nie realizowano w tym dziale wydatków. Zaplanowane w tym dziale wydatki realizowane będą w ramach rozdziału 75421 – Zarządzanie kryzysowe i przeznaczone zostaną na zadania wynikające z ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

Dział 851 – Ochrona zdrowia. Wydatki zaplanowano w tym dziale na ogólną kwotę 7125 tys. zł, to jest o 39% więcej niż w roku 2024. W całości realizowane będą w rozdziale 85195 – Pozostała działalność i przeznaczone zostaną na realizację projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej, w ramach celu operacyjnego nr 3 „Narodowego programu zdrowia na lata 2021–2025”.

Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza. W dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza zaplanowano środki w wysokości 2585 tys. zł., to jest na poziomie z roku 2024. Zaplanowane w tym dziale wydatki realizowane będą w ramach czterech rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

W rozdziale 85412 – Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży, a także szkolenia młodzieży zaplanowano kwotę 900 tys. zł na wspieranie działań skierowanych do dzieci i młodzieży w obszarze edukacji pozaformalnej oraz promowanie współpracy uczniów z Polski pomiędzy szkołami i organizacjami pozarządowymi z innych państw świata.

W rozdziale 85413 – Kolonie i obozy dla młodzieży polonijnej w kraju zaplanowano kwotę 385 tys. zł przeznaczoną na dofinansowanie kolonii i obozów polonijnych organizowanych przez organizacje i stowarzyszenia dla dzieci pochodzenia polskiego zamieszkałych poza granicami polski.

W rozdziale 85414 – Kolonie i obozy dla młodzieży polonijnej za granicą zaplanowano kwotę 100 tys. zł przeznaczoną na dofinansowanie kolonii obozów polonijnych organizowanych przez organizacje i stowarzyszenia dla dzieci pochodzenia polskiego zamieszkałych poza granicami polski.

W rozdziale 85416 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym przewidziano kwotę 1200 tys. zł, z przeznaczeniem na stypendia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dla uczniów wybitnie uzdolnionych pobierających naukę w szkołach ponadpodstawowych.

Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego. Wydatki zaplanowane w tym dziale to kwota 11 674 tys. zł. W całości realizowane będą w rozdziale 92114 – Pozostałe instytucje kultury, z przeznaczeniem na dotację podmiotową z budżetu państwa dla wspólnej instytucji kultury Centrum Nauki Kopernik.

Wydatki budżetu środków europejskich w części 30. wydatki pochodzące z budżetu środków europejskich zostały zaplanowane na rok 2025 w części 30 – Oświata i wychowanie w wysokości 301 331 tys. zł, to jest o 134,4% więcej od wydatków zaplanowanych na rok 2024. Powyższe środki w całości zaplanowano na realizację projektów systemowych i konkursowych w ramach programu Fundusze Europejskie na lata 2021–2027.

Czy rezerwy celowe i Instytut Kolbego też od razu, pani przewodnicząca, tak?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Tak, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepura:

Plan finansowy Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego. Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego działa na podstawie ustawy z 7 października 2022 r. o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego. Przychody instytutu na rok 2025 zaplanowano w wysokości 90 400 tys. zł, co w stosunku do planu na rok 2024 oznacza utrzymanie ich na poziomie roku 2024, czyli 100%. Podstawowym źródłem przychodów będą dotacje z budżetu państwa – 92 400 tys. zł. Planowane na rok 2025 koszty zostały określone na kwotę 92 400 tys., to jest na poziomie z 2024 r. W ramach wyżej wymienionej kwoty na realizację zadań instytutu zaplanowano 74 475 tys. zł, natomiast na funkcjonowanie jednostki – 17 925 tys. zł.

Część „Rezerwy celowe” w zakresie pozycji 29. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2025 w ramach rezerwy celowej budżetu państwa poz. 29 „Sfinansowanie skutków podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz wynagrodzeń egzaminatorów biorących udział w przeprowadzeniu egzaminów zewnętrznych” zaplanowano kwotę w wysokości 112 317 tys. zł. Środki rezerwy zostaną przeznaczone na realizację zadań przez ministra edukacji oraz innych ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe związane z finansowaniem skutków podwyższenia od dnia 1 stycznia 2025 r. wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz podwyższeniem wynagrodzeń egzaminatorów biorących udział w przeprowadzeniu egzaminów zewnętrznych.

To jest informacja z obszaru naszej części 30. Jest ze mną pan Jerzy Jakubczuk, dyrektor Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym, jest pan Konrad Hodzyński, dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów, jest również zastępca dyrektora Instytutu Kolbego pan Marcin Górski. Bardzo prosimy o pytania i o dyskusję. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

O przedstawienie koreferatu proszę panią poseł, panią przewodniczącą Elżbietę Gapińską.

Poseł Elżbieta Gapińska (KO):

Dziękuję. Proszę państwa, ograniczę się bardzo krótko do koreferatu, ponieważ bardzo szczegółowo – i za co bardzo panu dziękuję, panie ministrze – pan przedstawił. Nie będę powtarzała tych cyfr, bo to nie ma już sensu.

Chcę tylko powiedzieć, że z części 30 budżetu państwa są finansowane zadania resortu z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej, a także działalność urzędu obsługującego właściwego ministra. Zadania te w szczególności są związane z nauczaniem, wychowaniem dzieci i młodzieży, udzielaniem pomocy materialnej dzieciom i młodzieży oraz międzynarodową współpracą dzieci i młodzieży.

Proszę państwa, chcę powiedzieć, że dochody wyniosą 9400 tys. zł, będą wyższe o 8,7% wyższe niż planowane na rok 2024. Łączna kwota środków ujętych w budżecie państwa i w budżecie środków europejskich jest wyższa o 34,1%. Plan dochodów przyjęty w wysokości 9400 tys. jest wyższy niż w ustawie budżetowej na rok 2024 o 8,7%, natomiast plan wydatków budżetu państwa w części 30 został podniesiony o 17,7% w stosunku do roku 2024. Natomiast, jeśli chodzi o wydatki w ramach budżetu środków europejskich, to jest wzrost o 134,4%.

Ja, proszę państwa, będę rekomendowała przyjęcie tego budżetu w całości.

Natomiast mam pytanie i wątpliwości co do funkcjonowania Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, bo to jest dosyć duża kwota przeznaczona na funkcjonowanie tego instytutu – 92 400 tys. zł. Przypomnę, że w poprzedniej ustawie budżetowej, którą przyjmowaliśmy na ten rok, również wskazywaliśmy na różnego rodzaju wątpliwości, jeśli chodzi o funkcjonowanie tego instytutu, i chciałabym, żeby pan minister odpowiedział na moje pytanie i rozwił te wątpliwości. Ja znam te cyfry,

liczby, natomiast bardzo proszę o taką krótką wypowiedź pana ministra na ten temat. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań lub panów posłów zgłasza się do głosu? Pan poseł Józefaciuk.

Poseł Marcin Józefaciuk (KO):

Szanowna pani przewodnicząca, szanowny panie ministrze, szanowni państwo, mam dwa pytania.

Pierwsze moje pytanie to jest: Czy w dziale 851 – chodzi o ochronę zdrowia – przewidziano również środki na profilaktykę zdrowotną? Chodzi o dentystę, udostępnienie pomocy stomatologicznej w każdej szkole, bo szkoły mają taki obowiązek, a często nie mają pieniędzy. Czy nie warto by przemyśleć jeszcze większego wzrostu w 80146 w szkoleniach dla nauczycieli? Ze względu na to, że z tego paragrafu idą pieniądze na szkolenia branżowe dla nauczycieli w szkolnictwie zawodowym, a mija w tym momencie czteroletni cykl nauczycieli, którzy mieli szkolić się w szkoleniach branżowych. Myślę, że tam trzeba by zaproponować trochę większy wzrost funduszy, bo szkoły nie będą miały pieniędzy na szkolenia branżowe, które muszą zostać zrealizowane. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Więcej zgłoszeń nie widzę. Panie ministrze, proszę o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepus:

Co do instytutu Kolbego, to jak państwo zauważyli, jest jedyna pozycja, którą referowałem, gdzie nie zwiększamy budżetu. Ten instytut realizuje pewne zadania i po prostu zabezpieczyliśmy funkcjonowanie tej jednostki, bo taka była konieczność. Jest to dokładanie plan z 2024 r. Natomiast co do tego, co będzie dalej z tym instytutem, będą podejmowane decyzje. Na razie placówka w 2025 r. będzie miała zabezpieczone finansowanie.

Co do pytań pana posła Józefaciuka – na drugie pytanie odpowiemy pisemnie, jeżeli może tak być, bo ono jest dosyć szczegółowe. Natomiast na to pierwsze pytanie o profilaktykę zdrowotną bardzo proszę o odpowiedź pana dyrektora Hodzyńskiego.

Dyrektor Departament Budżetu i Finansów Ministerstwa Edukacji Narodowej Konrad Hodzyński:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, jeśli chodzi o pytanie dotyczące rozdziału 80195 i o środki, o których zwiększenie postulował pan poseł, to powiem, że to zadanie nie jest realizowane przez ministra edukacji narodowej, to jest w gestii innego ministra. W tej chwili nie jestem w stanie odpowiedzieć którego. Natomiast minister edukacji realizuje właśnie zadania w ramach celu operacyjnego nr 3 „Narodowego programu zdrowia na lata 2021–2025”. W tym programie są też inne zadania, określone dla innych ministrów. Tak że być może to zadanie po prostu jest realizowane, tylko przez innego ministra.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo, zamykam dyskusję.

Mamy wniosek o pozytywne zaopiniowanie części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie, części 83, w zakresie pozycji 29, oraz planu finansowego Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego. Czy jest sprzeciw wobec tego wniosku?

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Sprzeciw.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Jest sprzeciw. W takim razie przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o wyniki głosowania. Głosowało 23 posłów. Za – 18 posłów, przeciw – 5, nikt się nie wstrzymał.

Komisja pozytywnie zaopiniowała budżet w części 30 – Oświata i wychowanie, w części 83, w zakresie pozycji 29, oraz planu finansowego Instytutu Rozwoju Języka Polskiego.

Jeszcze jedna czynność – sprawozdawca dla Komisji Finansów Publicznych. Pani przewodnicząca Gapińska.

Posel Elżbieta Gapińska (KO):

Chciałabym zgłosić panią przewodniczącą Krystynę Szumilas.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy jest sprzeciw wobec tej kandydatury? Nie widzę. W takim razie dziękuję państwu za zaufanie.

Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany.

Zamykam posiedzenie Komisji. Informuję, że protokół posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.